O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

27 ИЮНЬ – МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ КУНИ

Куч — адолатда

Адолат

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2005 йил 25 июнь

№ 26 (522)

ГАЗЕТА ХАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

Оммавий ахборот воситалари воқеликни акс эттириш борасида фақатгина ёритувчи ва ифодаловчи бўлиб қолмасдан, авваламбор, одамлар манфаатларининг ҳимоячиси бўлиши, журналистлар эса бу ўта оғир, кучли иродани талаб қиладиган жабҳада том маънода фидойилик кўрсатмоғи лозим.

Ислом КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Тадбиркорлик субъектларининг хўжалик соҳасидаги ҳуқуқбузарликлари учун молиявий жавобгарлигини эркинлаштириш тўғрисида

Хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш, тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун қулай ҳуқуқий ва иқтисодий шарт-шароитларни шакллантириш мақсадида, шунингдек жавобгарликни қўллашнинг халқаро умумҳуқуқий принципларидан келиб чиққан ҳолда:

1. Белгилансинки, тадбиркорлик субъектлари томонидан биринчи марта содир этилган, қасддан қилинмаган ва кам аҳамиятли, шунингдек Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармаларига тўловлар камроқ тушишига олиб келмайдиган ҳуқуқбузарликлар учун мансабдор шахсларга нисбатан қонунда белгиланган тартибда материалларни суд органларига тақдим этмасдан фақат маъмурий жавобгарлик чоралари қўлланилади.

2. Материаллар суд инстанцияларига топширилган ҳолларда, тадбиркорлик субъекти солиқлар, йиғимлар ва бошқа мажбурий тўловларни тўламаганлик учун содир этилган ҳуқуқбузарлик туфайли етказилган зарарнинг ўрнини бир ой мобайнида ихтиёрий равишда қоплаган ҳамда унинг оқибатларини бартараф этган, жумладан пеня тўлаган тадбиркорлик субъекти молиявий санкциялар қўлланилишидан озод этилиши белгилаб қўйилсин.

3. Жамият ҳаётининг барча томонларини эркинлаштириш ва янада ислоҳ қилиш соҳасидаги қонунчилик базасини такомиллаштириш ҳамда маъмурий ислоҳотларни амалга ошириш борасидаги фаолиятни мувофиқлаштириш бўйича республика комиссиясининг тадбиркорлик субъектларининг хўжалик соҳасидаги ҳуқуқбузарликлари учун молиявий жавобгарлигини эркинлаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги таклифлари иловага мувофиқ маъқуллансин.

Вазирлар Маҳкамаси иловада кўрсатилган таклифларни белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритсин, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг қарорларини уларга мувофиқлаштирсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Савдо-саноат палатаси ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда:

ўн кун муддатда — ҳуқуқбузарлик ва унинг оқибатлари хусусиятига қараб молиявий санкциялар бекор қилиниши ёки миқдорлари камайтирилишини, шунингдек айрим ҳуқуқбузарликлар учун жавобгарликни тадбиркорлик субъектларидан уларнинг мансабдор шахслари зиммасига юклашни назарда тутувчи қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни;

бир ой муддатда — қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

5. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2005 йил 24 июнь

Ўзларининг анъанавий касб байрамларини муносиб кутиб олаётганлар орасида «Шарқ» НМАК газета чоп этиш цехи ишчиси Шеродил Саидов ҳам бор.

Носир ҲАЙДАРОВ олган сурат.

Халқаро инсон ҳуқуқлари жамияти Одесса ташкилотининг Ўзбекистондаги воқеалар муносабати билан БАЁНОТИ

13 май куни Андижон шаҳрида рўй берган воқеалар Ўзбекистонда конституциявий тартибни сақлаш бўйича ҳокимиятнинг қонуний ва ўринли ҳаракатларидан ташвишда бўлган "жаҳон жамоатчилиги"нинг эътиборини ҳамон ўзига жалб қилмоқда.

Инсон ҳуқуқлари тўғрисида ғамхўрлик ниқоби остида мустақил Ўзбекистон давлатининг ички ишларига аралашишга уринишлар тўхтамаяпти. Бунда АҚШ БМТни ўзига қалқон қилиб, халқаро комиссия тузишда "жонбозлик" кўрсатиб, вазиятни издан чиқаришга уринмоқда.

Мустақил ва демократик ривожланиш йўлидан бораётган мамлакатлар каби Ўзбекистонда ҳам ўтиш даврига хос қийинчиликлар бор, албатта. Айни пайтда Ўзбекистонда четдаги ҳомийларига суянадиган, ёш мустақил давлатнинг демократик ривожланиш йўлида қийинчиликлар туғдирадиган ва улардан фойдаланишга, оммани анархия томон етаклашга уринадиган кучлар ҳам йўқ эмас. Биз Украинанинг мустақил ривожланишини, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини хавф остига қўйган "Зарғалдоқ инқилоб"нинг оқибатларини ҳамон бошдан кечирмоқдамиз ва бу кучларнинг ўзгалар қўлида қўғирчоқ эканлигини ва уларнинг бузғунчилик ниятларини яхши биламиз.

Ўзбекистон АҚШнинг Осиёдаги яна бир хомашё базаси ва форпостига айланиб қолмаслиги керак. Ўзбекистоннинг хомашё ва энергетика заҳиралари ўз халқига хизмат қилиши лозим. Биз ҳалок бўлганларнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик изҳор этамиз. Ўзбекистон фуқароларининг ҳаёти ва ҳуқуқлари АҚШнинг катта геосиёсати йўлида ўйинчоққа айланиб қолмаслигига қатъий ишонамиз.

Халқаро инсон ҳуқуқлари жамияти Одесса ташкилоти Ўзбекистон халқини, ҳукумати ва Президентини, уларнинг ўзи танлаган мустақил ва демократик ривожланиш йўлини тўлиқ қўллаб-қувватлашини маълум қилади. Ўзбекистон ҳукуматининг дунёда авж олдирилаётган "шов-шувлар"га қарамай, мустақил равишда инқироздан чиқа олиш қобилиятига ишонч билдирамиз.

В. ДЕНДА,
ташкилот раиси
2005 йил, 8 июнь.

2 июль — Давлат герби қабул қилинган кун

Мамлакатимиз ўз мустақиллигига эришгач қарийб бир йилу 3,5 ой ичида давлат Байроғи (1991 йил, 18 ноябрда) Герби (1992 йил, 2 июлда) ва Мадҳиясини (1992 йил, 8 декабрда) қабул қилди.

"Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби тўғрисида"ги қонунга биноан мустақил давлатимизнинг олий рамзларидан бири — Давлат герби миллий тимсол бўлиб қолди. Мана 13 йилдирки гербимиз тасвири Президент девони, Олий Мажлис, Вазирлар Маҳкамаси, Олий суд, Конституциявий суд, Олий хўжалик суди, Бош прокуратура, мамлакатимизнинг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари, вазирликлар, ҳокимликлар, қўмиталар, ташкилотлар, давлат ҳокимияти ва бошқаруви идораларининг биноларига ўрнатилди.

ҒУРУРИМИЗНИНГ БЕБАҲО РАМЗИ

Давлат герби тасвири муҳрларда ва давлат идоралари бланкаларида, расмий нашрларда, қоғоз ва танга пулларда, қимматли қоғозлар ва облигацияларда, фуқаролик паспортлари ҳамда қонунда белгиланган бошқа ўринларда акс эттирилади.

Таъкидлаш жоизки, Йўлбошчимиз Ислом Каримов таърифлаганларидек, давлатимиз рамзлари — байроқ, герб, мадҳия — Ўзбекистон халқининг шон-шарафи, обрў-эътибори, миллий ғурури, тарихий хотираси ва истиқболи ҳамда интилишларини ўзида ифода этади. Дарҳақиқат, мана шу рамзларни эъзозлаш — ўзининг қадр-қимматини ўз мамлакатига ва шахсан ўзига бўлган ишончини мустаҳкамлаш демакдир.

Шундай бўлгандан кейин, гербнинг мамлакат тараққиётига, унинг порлоқ истиқболига ҳар томонлама дахлдор, деб фахр ила айта оламиз. Аслида тамға шу мамлакатнинг миллий ифтихори, айни пайтда рамзий белгиси ҳам. Буни жаҳондаги деярли барча давлатлар мисолида кўрса бўлади.

Тарихий жиҳатдан герб ва унинг баъзи мамлакатлардаги тимсолий кўриниш-белгиларни айтиб ўтмоқчи эдик. Шу нарса жоизки, ўша мамлакатнинг ўзига хос ва мослигидан тамға (герб) белгилари келиб чиқади ва танланади. Чунончи, Озодлик аёли, Шер, Йўлбарс, Айиқ, Оху, Бургут ва бошқаларни айтиш мумкинки, улар ўша давлатларнинг миллий равнақидан келиб чиқади.

Албатта, бундай гербнинг, яъни тамғанинг давлат ила халқ талабидан келиб чиқиб танланиши ва қабул қилиниши шак-шубҳасиз давр талаби, давлатнинг асосий рамзларидан бири бўлиб қолади. Демак, давлат рамзлари ватан тимсоли сифатида ҳамиша муқаддас саналган. Чунки уларда халқнинг тарихи, бугуни ва истиқболи, келажаги мужассам. Шу боис ҳам улар миллий ғурур: фидоийлик ва ватанпарварлик, огоҳлик ва садоқатни тарбиялашда муҳим восита ҳисобланади. Тарихий манбалардан маълум бўлишича, минтақамизда миллий герб милоддан аввалги мингинчи йилларга бориб тақалади. Ўша пайтда герб муайян давлатнинг ўзига бўлган ишончини, ўз истиқлол ривожини ҳимоя этишга тайёр эканини, бунёдкорлик мақсадларини, давлат ва жамият ҳаётининг бошқа жиҳатларини шартли тарзда ифодаланган.

Айтиш жоизки, Соҳибқирон Амир Темур барпо қилган марказлашган давлат ўзининг герби — уч ҳалқа шаклидаги тамғаси билан танилган. Шу ўринда тамға — гербдан ташқари, миллий байроқнинг ўша давлат учун рамз бўлганлигини эътироф этамиз. Амир Темур давлати бунга яққол мисол бўла олади. Ватанимиз истиқлолга эришгач, яшаш тарзимизнинг қадимий орзу истакларини, эзгу интилишларини ўз давлат рамзларида, шу жумладан, унинг Давлат гербида ўз ифодасини топди.

Халқимизнинг ватанпарварлик ва толерантлик туйғулари, унинг эрк ва бахт-саодат интилишлари ҳар бир фуқаромиз учун тобора муқаддас мазмун касб этаётган давлатимизнинг миллий рамзларида бўй-басти билан намоён бўлмоқда.

Шу ўринда Давлат гербининг умумий тасвирига назар ташлайлик. Думалоқ кўринишга эга шаклнинг сўл томони буғдой бошоқларидан, ўнг томони эса чаноқлари очилган ғўза шохларидан иборат чамбарга ўралган. Узоқдаги тоғлар ва дарёлар манзарасида гуллаган улкан қуёш заррин нурларини сочиб турибди. Гербнинг юқори қисмида Ўзбекистон озодлигининг рамзи сифатида саккиз бурчакли юлдуз, унинг ички қисмида эса яримой ва юлдуз, марказида бахт ва эркеварлик рамзи-қаноатларини ёзган Хумо қуши тасвирланган. Гербнинг пастки қисмида юртимиз Давлат байроғини ифода этувчи чамбар тасмасига "Ўзбекистон" деб ёзиб қўйилган.

Юртбошимиз таъкидлаганидек, миллий тимсолларимиз рамзларнинг ҳар бири миллий ғуруримизни юксалтиришга хизмат қилади. Уларнинг ҳар бири буюк бир дарслик, улуғ тарбия воситасидир.

Мамлакатимизнинг порлоқ истиқболи ва равнақи бугун қайноқ ҳаёт оқимига кириб келаётган ва унда ўз ўрнини топишга интилаётган навқирон авлодни қандай ижтимоий-маънавий тамойиллар, айниқса миллий рамзлар тимсолида тарбиялаб, вояга етказишимизга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Зеро, биз уларнинг онги, тафаккури ва дунёқарашини нечоғлик миллий ғоямиз ва миллий ғуруримиз, мафкурамизнинг юксак тамойиллари, умрбоқий шарқона, ўзбекона аслий қадриятларимиз, удумларимиз, ахлоқу одобимиз негизида шакллантириб, такомиллаштириб бора олсак, шубҳасизки, кўзланган улуғвор мақсад-муддаоларга эришаверамиз. Бу жараёнлар Истиқлолнинг ўн тўрт йиллиги арафасида ўз ифодасини топмоқда.

Карим НОРМАТОВ,
профессор

«Адолат» СДП фаолиятидан

ОГОҲЛИККА ДАЪВАТ

Ўзбекистон "Адолат" СДП Фарғона вилоят Кенгаши хозирги кунда партиянинг Низом ва Дастурида белгиланган ишларни амалга ошириш билан бирга "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши III Пленуми қарорларидан келиб чиққан вазифаларни ҳам сидқидилдан адо этиб келяпти.

Хусусан вилоят партия кенгаши партия сафларини ўстириш борасида муҳим ишларни амалга оширмоқда. Партия нуфузини ошириш учун жойларда тарғибот-ташвиқот ишларини амалга оширишга катта эътибор беряпти.

Шу йилнинг 20 май куни Фарғона шаҳридаги 29-ўрта мактабда "Адолат" СДП вилоят Кенгаши ташаббуси билан «Огоҳ бўлайлик» мавзусида йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда вилоят Кенгаши биринчи котиби Турсунбой Мирзашарипов, «Адолат» СДПдан сайланган шаҳар Кенгаши депутати М. Абдурашидова, Фарғона шаҳар партия Кенгаши котиби А. Набиевлар қатнашдилар. Йиғилиш қатнашчилари шу йилнинг 13 майида Андижон шаҳрида содир этилган фожеали воқеаларни қоралаб, бу воқеалар тўғрисидаги миш-мишларга нисбатан ўз фикрларини билдиришди, барчани огоҳликка чақирдилар.

Йиғилиш якунида Ўзбекистон "Адолат" СДП сафларига янги аъзолар қабул қилинди ва Фарғона шаҳар 29-ўрта мактабда бошланғич партия ташкилоти ташкил этилди. Мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Мавжуда Мирзаева котиб этиб сайланди. Шу куни "Адолат" СДП сафлари яна 14 тага ошди.

ҚЎШМА ЙИҒИЛИШ ОГОҲЛИККА ЧОРЛАЙДИ

Шу йилнинг 16 май куни Фарғона шаҳридаги 4-болалар поликлиникаси ишчи ходимлари билан «Огоҳ бўлайлик» мавзусида қўшма йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишда «Фидокорлар» миллий демократик партияси шаҳар Кенгаши депутати М.Алимова, «Фидокорлар» миллий демократик партияси вилоят Кенгаши биринчи котиби Н. Шокиров ҳамда «Адолат» социал-демократик партияси вилоят Кенгаши биринчи котиби Т. Мирзашариповлар қатнашдилар. Партия фаоллари сўзга чиқишиб, Андижон шаҳрида фожеали воқеалар сабабчиси бўлган террорчи кучларни қоралаб, йиғилганларни огоҳликка чақирдилар.

Бундай йиғилишлар 18 май куни Олтиариқ тумани Зилха қишлоғида, 21 май куни Фарғона шаҳрида ўтказилди.

ТАРҒИБОТ ГУРУҲИ ТУЗИЛДИ

17 июнь куни вилоят ҳокимлиги мажлислар залида жамоат ташкилотлари ҳамда Сиёсий партиялар котиблари иштирокида Андижон воқеаларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилиш якунида барча Сиёсий партия вакиллари ва жамоат ташкилотлари ходимлари билан тарғибот гуруҳи тузилди. Тузилган тарғибот гуруҳи шаҳар ва туманларда бўлиб, тарғибот-ташвиқот ишлари ва фуқароларнинг маданий дам олишлари учун амалий иш олиб бормоқдалар.

ТАШКИЛИЙ МАСАЛА КЎРИЛДИ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Олмалиқ шаҳар партия Кенгашининг навбатдан ташқари пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда ташкилий масала кўрилди.

Шарофиддин Сайфутдинович Асамов ўз аризасига мувофиқ Ўзбекистон «Адолат» СДП Олмалиқ шаҳар Кенгаши биринчи котиби лавозимидан озод этилди.

Ўзбекистон «Адолат» СДП Олмалиқ шаҳар партия Кенгашининг биринчи котиби этиб, Олмалиқ шаҳар ҳокимлиги молия бўлими бошлиғининг ўринбосари Сирожиддин Норбўтаевич Умирзоқов сайланди.

Пленумда Олмалиқ шаҳар ҳокимининг муовини Раҳматилла Нурматов, шаҳар ҳокимлиги ташкилий ишлар ва кадрлар бўйича бўлими мудири Пардабой Қодиров, Олмалиқ минтақавий табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раиси Шоасқар Шонасиров ва бошқалар янги сайланган котибни самимий табриклаб, унинг ижтимоий-иқтисодий ва меҳнат фаолиятида янги зафарлар тиладилар ҳамда яқин келажакда Олмалиқ адолатчилари Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг жанговор отрядларидан бири бўлиб қолишини тиладилар.

Пленумда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Тошкент вилоят Кенгаши иккинчи котиби Маҳмуд Муйдинов бугунги кунда партия ташкилотларининг олдида турган долзарб масалалар тўғрисида гапирди.

Пленумда кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

* * *

Ўзбекистон «Адолат» СДП Чирчиқ шаҳар Кенгашининг навбатдан ташқари Пленумида ҳам ташкилий масала кўрилди.

Жўра Қодирович Норматов ишдаги йўл қўйган камчиликлари учун Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Чирчиқ шаҳар Кенгаши биринчи котиби лавозимидан озод этилди.

Чирчиқ шаҳридаги маиший хизмат кўрсатиш корхоналари уюшмаси раиси лавозимида ишлаб келаётган Қудратилла Акбарович Убайдуллин Ўзбекистон «Адолат» СДП Чирчиқ шаҳар Кенгашининг биринчи котиби лавозимига бир овоздан сайланди.

Қудратилла Убайдуллин 1947 йилда туғилган, олий маълумотли, Тошкент Политехника институтини тугатган, Ўзбекистон «Адолат» СДП аъзоси.

У узоқ йиллар давомида «Электрокимёсаноат» ишлаб чиқариш корхонаси, «Копролактам» корхонасида ёшлар ташкилоти, касаба уюшма раиси, шаҳарнинг маданий-маърифий муассасаларида нуфузли лавозимларда ишлаган.

Ҳозирги пайтда Чирчиқ шаҳридаги маиший хизмат кўрсатиш корхоналари уюшмаси раисидир.

Чирчиқ шаҳар ҳокими Шукурулло Бобоев, «Чирчиқгаз» корхонаси собиқ бош муҳандиси Жўра Авулов, Чирчиқ минтақавий табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раиси Акром Рискимовлар Қудрат Убайдиллиннинг ижтимоий, сиёсий ва меҳнат фаолиятига юксак баҳо бериб, «Адолат» СДПнинг шаҳар ташкилоти етакчиси сифатида ҳам барчага ўрнак бўлади деб умид билдирдилар.

Пленумда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши аъзоси, вилоят партия Кенгаши иккинчи котиби Маҳмуд Мўйдинов қатнашиб, нутқ сўзлади.

Пленум кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

(Давоми 2-бетда).

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФРЕНЦИЯ

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетида "Халқаро арбитраж судининг ҳуқуқий муаммолари" мавзусига бағишланган илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Халқаро-тижорат арбитраж судининг ҳуқуқий муаммоларига бағишланган мазкур конференцияни Ўзбекистон Савдо саноат палатаси, Жаҳон иқтисодиёт ва дипломатия университети ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фан ва технология маркази ташкил этди.

Конференцияда Ўзбекистон Республикаси "Халқаро тижорат арбитраж суди тўғрисида"ги қонун лойиҳаси муҳокама қилинди. Шу билан биргаликда тегишли таҳлил, тавсиялар ишлаб чиқилди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, олимлар, ҳуқуқшунослар, судьялар, адвокатлар ҳамда талабалар қатнашишди.

Конференцияда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги «Адолат» СДП фракцияси раиси, Ўзбекистон "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Дилором Тошмуҳамедова иштирок этди.

Партия ҳаёти

ҚЕЛАЖАК БУНЁДКОРЛАРИ

Айни пайтда мамлакатимизда ёшларимизнинг ҳеч кимдан кам бўлмай, бекамукўст вояга етиши давлат сиёсати даражасига кўтариляпти. Шу боисдан ҳам юртимизнинг турли бурчакларида ёшларимизни маънан етук, жисмонан бақувват бўлишига хизмат қиладиган таълим муассасалари бунёд этилаётгани қувонарли ҳол. Бу изланиш ва меҳнатлар ўз вақтида самара бераётгани эса, ҳукуматимиз ва Президентимиз томонидан изчиллик ва собитқадамлик билан олиб борилаётган сиёсатнинг ёрқин ифодасидир.

Бугуннинг ёшлари жамиятимизда бўлаётган воқеа ва ҳодисаларга ҳеч ҳам бефарқ эмас. Улар бу жараёнларга, яъни, кун сайин тараққиёт сари илдам одимлаётган жамиятимизни кўра олмай ҳар хил фитна ва қўпорувчилик ҳаракатларини содир этиб, халқимиз тинчлиги ва осойишталигига раҳна солмоқчи бўлган ғаламис кимсаларга нисбатан ҳам лаънатлар ўқишди.

"NBU — OSIYO" спорт-соғломлаштириш марказида бутун Ўзбекистон ёшларининг ватанпарварлик фестивали бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз ёшлари яна бир бор ўзларининг она ватанига ёвуз ният билан четдан келган ғаламисларга ҳеч қачон, ҳеч кимни яқин йўлатмасликларини ўз чиқишлари билан исботлашди.

Кўтаринки руҳда ўтган Ўзбекистон ёшларининг ватанпарварлик мазкур фестивалида Ўзбекистон "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Дилором Тошмуҳамедова иштирок этиб, фестивал қатнашчиларига ва ташкилотчиларига партия номидан ўз миннатдорчилигини билдирди.

ЯНГИ ГУЗАР ОЧИЛДИ

Яқинда Ўзбекистон "Адолат" СДП ҳомийлигида пойтахтимизнинг Учтепа туманидаги Ҳамза маҳалласида маҳалла аҳли ва кенг жамоатчилик иштирокида тадбир бўлиб ўтди. Унда қатнашган маҳалла аҳли "Адолат" социал-демократик партияси ва туман ҳокимиятининг ташаббуси билан маҳаллада "Хондамир" гузарининг иш бошлаганидан мамнун эканлигини билдирди.

Шодиёнага айланиб кетган мазкур тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон "Адолат" СДП фракцияси раҳбари, партия Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Дилором Тошмуҳамедова қатнашди.

Фарҳод ХЎЖАНАЗАРОВ,
"Адолат" мухбири

● Ўзбек халқи ҳеч қачон, ҳеч кимга қарам бўлмайди

«ЯНА БИР БОР ДЎСТ КУЛФАТДА БИЛИНИШИ ТЎҒРИСИДА...»

АҚШ элчиси жаноб Пурнеллнинг «Народное слово» газетаси таҳририятига йўлланган ҳамда 18 июнда чоп этилган Андижон воқеалари ҳақидаги хатини ўқир экансиз, унинг икки ёқламалиги, носамимийлигини сезасиз ва бунинг натижасида унга нисбатан ишончсизлик туйғусини ҳис этасиз.

Бир томондан, жаноб Пурнелл ёзганидек, АҚШ давлати «қамоқхона, милиция участкаси ва ҳарбий гарнизонга қилинган ҳужумни, сўнгра маҳаллий ҳокимият биносининг эгалланиши» (сўзлар хат матнидан олинган) фактини ошкора қоралайди.

Ана шу мисли кўрилмаган сурбетларча ва шафқатсизларча қуролли босқинчилик хатти-ҳаракатларини ва улар давомида постда турган солдат ва офицерларнинг отиб ташланиши, одамларнинг гаровга олиниши, уларнинг таҳқирланиши ва ўлдирилишини, катта миқдорда автомат ва бошқа қурол-яроғларнинг қўлга киритилишини АҚШ элчиси эҳтиёткорлик билан мавҳум сўзларни қўллагани ҳолда «Андижонда гуруҳ томонидан зўравонликнинг содир этилиши» дея атайди. Ваҳоланки, буларни очиқ-ойдин босқинчилик ва террорчилик хатти-ҳаракатлари дея аташ ўрнига.

Зеро, бундай ваҳшийликлар, шафқатсизлик ва хунрезликларни Андижон кўчаларига чиққан, Америка оммавий ахборот воситалари бутун дунёга жар солганидек, тинч, ҳеч қачон қўлига қурол ушламаган аёллар, болалар ва қариялар содир эта олмайди-ку!

Агар ҳарбий объектлар ва қамоқхонага бундай қуролли ҳужум АҚШ шаҳарларидан бирида содир этилганида ва бунда 600 дан зиёд жиноятчилар, шу жумладан оғир жиноят содир этганлар жазони ўташ жойидан озод этилиб, уларнинг қўлларига автоматлар ва гранаталар тутқазилганида бундай ҳаракатлар Американинг ўзида қандай баҳоланган бўлишини билишни истар эдим.

Газеталар ва телевидениедаги чиқишлар «мислсиз террористик тажовуз», «конституциявий тузумга таҳдид», «халқаро террорчиларнинг АҚШга сурбетларча ҳужуми», «Бин Лоден топилсин ва йўқ қилинсин» ва ҳоказо сарлавҳаларга кўмилиб кетмасмиди?

Бундай кўламдаги хавфни бартараф этиш учун қандай миқдорда махсус ҳарбий бўлинмалар ва миллий гвардия қўшинлари, ҳарбий қуролли кучларнинг бронетехникаси, вертолётлари ва самолётлари ишга солинишини тасаввур этиш қийин эмас. Энди мустақил текширув дея аталмиш тадбирга ҳамда Америка дипломатлари нима сабабдан бугунги кунда Россия, Хитой, Ҳиндистон, Покистон, Эрон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон вакиллари иштирок этаётган текширув мониторинги гуруҳида қатнаша олмасликлари масаласига келсак.

Биринчидан, АҚШ у ёки бу мамлакатга дипломатлар сифатида тасодифий ва махсус тайёргарликдан ўтмаган одамларни йўллайдиган давлат эмас. Бугун элчихонада Андижондаги воқеалар хусусида уйдирмалар тўплаш бўйича тезкор ишлар пухта йўлга қўйилганининг ўзи шундан далолат беради.

Иккинчидан, гап бу ўринда бутун дунёда қабул қилинганидек, воқеа содир бўлган мамлакатнинг соҳанинг малакали вакиллари, прокурорлик, текширув ва суд-эксперт тузилмалари олиб бораётган текширув ишларининг фақат мониторинги ёки холис назорати хусусида бормоқда.

АҚШ ёки Европанинг прокуратура ходимлари, бизнинг минтақамизда содир бўлаётган ишлар ҳолати ва вазият ҳақида ҳеч қандай тасаввурга эга бўлмагани ҳолда Ўзбекистон Республикаси Конституция ва Қонунни олдида жавобгар бўлган мамлакатимиз малакали терговчилари ва экспертлари ўрнига бу фожиали воқеаларни қандай қилиб текширишларини биз ўзимизча тасаввур этишимиз ўзи қийин.

Мустақил экспертлар дея аталмиш кишилар биринчи навбатда Андижонда содир этилган қонли фожеанинг ташкилотчилари ва сценарий муаллифлари, уларни йўналтириб ва молиялаб турган кучлар билан жиддий қизиқишига гумонимиз катта.

Мустақил текширув хусусида сўз кетар экан, жаноб элчи, айтинг-чи, АҚШ ва НАТО Қуролли Кучлари томонидан кучнинг ноҳуқуқий ва номутаносиб тарзда ишлатилиши фактлари, хусусан, Югославияда йўловчилар поездлари ўтиб бораётган кўприкларнинг бомбардимон қилингани, Афғонистондаги тинч аҳоли яшайдиган қишлоқларда тўй маросимига тўпланган одамларни нима сабабдандир террорчилар гумон қилиниб, бомбардимон қилингани фактларини текшириб кўриш жоиз эмасмикан? Ёки, ниҳоят, Ироқнинг Аль-Фалуджа шаҳрида АҚШ қуролли кучлари бронетехника ва авиациядан фойдаланган ҳолда Ал-Қоида террорчилари билан курашиш жараёнида қанча тинч аҳоли вакиллари ҳалок бўлганини аниқлаш жоиз эмасми?

Жиддий мулоҳазаларни келтириб чиқарадиган бундай мисолларни юзлаб келтириш мумкин.

Минг афсуски, мустақил халқаро текширув дея аталмиш тадбирни ўтказиш масаласи фақат жаҳонда етакчиликни даъво қилаётган давлатлар бундан манфаатдор бўлган ҳолдагина кўтарилади.

Хулоса қилиб шуни очиқ айтиш керакки — юз карра сўзда бизга чин дўстлик ва садоқатни изҳор этиш ўрнига Ўзбекистон бошига тушаётган мураккаб муаммоларни ҳал этишда АҚШ давлати томонидан бизга кўрсатилган беғараз ҳамжиҳатлик ҳамда қачон ва қаерда кўрсатилган кўмакка оид аниқ мисолларнинг келтирилиши мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Р.ФАРМОНОВ
(«Халқ сўзи», 2005 йил, 22 июнь)

Ногирон болаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида “Соғлом авлод учун” халқаро жамғармаси бир қатор ташкилотлар билан ҳамкорликда Тошкент шаҳар рассомлар бадиий академиясида “Мафтункор ранглар дунёси” расмлар кўрик-танловининг ўнинчи шаҳар босқичини ўтказди.

«МАФТУНКОР РАНГЛАР ДУНЁСИ»

“Мафтункор ранглар дунёси” танлови ўн етти ёшгача бўлган ногирон болалар ўртасида ўтказилганлиги бежиз эмас албатта. Чунки болларнинг ўзлари учун яратиб олган ўз дунёси бор. Улар ўз расмларида гўзал ва мафтункор оламни акс эттириб беришга ҳаракат қиладилар.

Асосан ногирон болалар иштирок этаётган танловда иштирокчилар икки соат ичида танланган мавзуларда ижод қилишади. Асосийси танловда улар орасидан энг иқтидорли ёшларни аниқлаш ҳамда уларни рағбатлантиришдир. Хуллас, мазкур танловда ғолиб чиққан болалар танловнинг навбатдаги босқичига йўлланма оладилар.

Азиз ДЎСТБОЕВ

Молия академик лицейи 2005-2006 ўқув йилида 200га яқин талабаларни қабул қилишни режалаштирмоқда.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Лицей мақомида фаолият юритаётган мазкур билим юрти аниқ фанлар бўйича таълим беради. Фанлар чуқурлаштирилган дастур асосида олиб борилади. Лицей Корея давлатининг имтиёзли кредит лойиҳаси ҳисобидан замонавий техник жиҳозлар билан таъминланган. Барча компьютерлар интернет тармоғига уланган. Шунингдек, талабалар кимё, физика, астрономия фанларидан олган назарий билимларини амалиётда қўллаш имкониятига ҳам эгадирлар.

Молия академик лицейи ўз фаолияти давомида бўлажак талабаларни институт ва университетларга тайёрлаш, уларнинг интелектуал салоҳиятини ошириш бўйича юқори кўрсаткичларга эришмоқда.

Академик лицей 9-синфни битирган ўқувчиларни ўқишга таклиф этади. Битирувчиларга ЭҲМ оператори сертификати топширилади.

Фракция фаолияти

ИНСОН МАНФААТИ — ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон “Адолат” СДП фракциясининг кенгайтирилган йиғилишида бу ҳақда алоҳида таъкидланди.

2005 йил 22 июнда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партияси фракциясининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

Мазкур йиғилишни “Адолат” социал-демократик партияси фракцияси раҳбари Дилором Тошмуҳамедова бошқарди. У кун тартибидаги биринчи масала юзасидан, яъни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳамда Сенатининг қўшма йиғилишида қилган дастурий маърузасидан келиб чиқиб тайёрланган “Жамиятни демократлаштириш ва янгилашнинг, мамлакатни модернизация ва ислоҳ этишнинг ҳуқуқий базасини ривожлантириш” концепцияси лойиҳасига бағишлаб маъруза қилди.

Дилором Тошмуҳамедова ўз маърузасида тайёрланган концепция ҳақида тўхталиб, унда жумладан, давлат тузумини, ижтимоий-сиёсий тузумни шакллантиришнинг ҳуқуқий базасини ривожлантириш, ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ҳамда суд тармоқлари ўртасида мутаносиб ва барқарор мавозанатни таъминлаш, суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишга қаратилган қонунчиликни ривожлантириш, оммавий ахборот воситаларини янада эркинлаштириш, ташқи сиёсат: миллий манфаатлар ва тенг ҳуқуқли ҳамкорлик, бозор ислоҳотларини чуқурлаштиришни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш каби долзаб масалалар жой олганлигини айтиб ўтди.Бу янгиланишлар жамиятимиз тараққиётида муҳим аҳамият касб этишини алоҳида таъкидлади.

Йиғилиш кун тартибидаги иккинчи масала юзасидан, яъни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 14 июндаги “Бозор ислоҳотларини ва иқтисодиётни янада эркинлаштириш соҳасидаги устувор йўналишлар амалга оширилишини жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги, “Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора тадбирлари тўғрисида”ги, 2005 йил 20 июндаги “Микрофирмалар ва кичик корхоналарни ривожлантиришни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармонларини ҳамда 2005 йил 15 июндаги “Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш, уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида”ги Қарори юзасидан партия фракциясининг аъзоси Худоёр Маматов маъруза қилди.

Унда Худоёр Маматов ишбилармон ва тадбиркорларга ҳукуматимиз томонидан қонун ва қарорлар асосида кенг имкониятлар яратилаётганлиги, бу ўз навбатида мамлакатимизда хусусий секторни тараққий этишига олиб келадиган омиллардан бири эканлигини билдириб ўтди.

Шундан сўнг, йиғилишда фракция аъзолари Абдурафиқ Аҳадов, Зуҳра Ботирова, Юсуп Нишонов, Абдулла Абдуназаров, Худоёр Маматов, Ойша Охунова ва партия фаоллари концепция ва давлатимиз раҳбари И.Каримов томонидан ҳаётга тадбиқ этилаётган фармонлар мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий ривожланишида асосий дастуриламал эканлигини айтиб ўтишди.

Шунингдек, йиғилишда “Халқ сўзи” газетасининг 2005 йил 21 июнь сонида чоп этилган “Никобланган демократия” сарлавҳали мақола ҳам муҳокама этилди. Партия Кенгашлари вилоят Кенгашларига мазкур мақолани ўрганиб чиқиш, унинг мазмун-моҳиятини кенг халқ оммасига тарғиб қилиш вазифаси юкланди.

Савол-жавоб ва мунозара тарзида ўтган йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Шохсанам ХИДИРОВА,
“Адолат” мухбири

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси фракцияси кенгайтирилган йиғилишининг

ҚАРОРИ

1. «Жамиятни демократлаштириш ва янгилашнинг, мамлакатни модернизация ва ислоҳ этишнинг ҳуқуқий базасини ривожлантириш» Концепция лойиҳаси юзасидан Д.Ғ.Тошмуҳамедова маърузасида билдирилган фикр ва муоҳазалар ахборот учун қабул қилинсин.

2. Ушбу Концепция лойиҳаси 10 кун ичида «Адолат» СДПнинг вилоят партия ташкилотларда атрофлича ўрганилиб, таклиф ва мулоҳазалар тайёрланиб Сиёсий Кенгашга етказилсин. Концепция лойиҳаси юзасидан билдирилган барча таклифлар умумлаштирилиб Ҳукумат комиссиясига тавсия этилсин.

3. «Адолат» СДП фракцияси аъзолари қонунчилик палатаси қонунлар лойиҳаларини киритишда фаолликни оширсинлар. Қонун ижодкорлигини кучайтириш, қонунларда мавжуд камчиликларни аниқлаш, кераклли таклифлар ва ташаббуслар билан чиқиш депутатлар фаолиятининг бош мезони этиб белгилансин.

4. Қонун лойиҳаларини тайёрлаш жараёнида фракция тарафидан Марказий Кенгашнинг қуйи партия ташкилотлари билан узвийлиги таъминлансин.

5. Қўмиталар қошида фаолият юритаётган жамоатчилик эксперт гуруҳлари таркибига партия етакчилари ва фаолларини жалб этиш амалиётга тадбиқ этилсин.

6. Президентимиз И.Каримовнинг юқорида санаб ўтилган Фармонлари ва Қарорлари ўз вақтида чиқарилганлиги, мамлакатимиз иқтисодиётини янада ривожлантиришга ҳамда ҳуқуқий демократик давлат қуриш, жамиятни эркинлаштириш йўлидаги жиддий қадам саналиши таъкидлаб ўтилсин.

7. Ушбу Қарор ва Фармонлар «Адолат» СДПнинг барча босқичдаги ташкилотларида ҳар тарафлама ўрганилиб чиқилсин ҳамда партия фаоллари, етакчилари, илмий салоҳиятга эга аъзолари томонидан кенг жамоатчилик, хусусан, хусусий ва кичик бизнес субъектлари, тадбиркорлар, фермерлар, ишбилармонлар, маҳалла фаоллари ўртасида кенг тарғиб қилинсин ва улар ижросини таъминлаш билан боғлиқ масалалар ҳал қилинсин.

«Адолат» СДП фаолиятидан

(Давоми. Боши 1-бетда).

ДАВРА СУҲБАТИ

15 июнь куни Адолат» СДП Урганч туман Кенгаши томонидан «Чошкўпир» врачлик пунктида «Сиҳат саломатлик йили»га бағишланган давра суҳбати ўтказилди.

Давра суҳбатида «Адолат» СДП Урганч туман Кенгаши биринчи котиби Моможон Норметова иштирок этди ва маъруза қилди.

Нотиқ ўз сўзида «Сиҳат саломатлик йили» давлат дастуридан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида сўзлаб, одамларнинг бебаҳо бойлиги бўлган соғлиғини сақлашда маъсулиятли бўлишга, инсонлар жисмоний тарбия билан мунтазам шуғулланиб боришга, она ва болаликни муҳофаза қилишга, репродуктив саломатликни яхшилашга доир чора-тадбирларни янада кучайтириш лозимлигини тўғрисида гапирди.

Сўнгра нотиқ Хоразм вилоятида бу борада қилинаётган ишлар ва бажарилиши лозим бўлган вазифалар ҳақида гапириб, қишлоқ жойларида бунёд этилаётган замонавий талабларга жавоб берадиган врачлик пунктлари, улардаги замонавий тиббиёт жиҳозлари «Сиҳат-саломатлик йили» дастури бажарилаётганлигидан дарак беришини баён этди.

Тадбир сўнггида «Чошкўпир» врачлик пунктида «Адолат» СДП бошланғич партия ташкилоти тузилди ва 8 нафар фуқаро партия аъзолигига қабул қилинди.

«АДОЛАТ»ЧИЛАР ЭЛ ОРАСИДА

16 июн куни «Адолат» СДП Урганч шаҳар Кенгаши биринчи котиби Хабибулло Ҳайдаров ташаббуси билан вилоят педагогика ходимлари малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш институтида «Жамият тараққиётида «Адолат» СДП ўрни» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Давра суҳбатида «Адолат» СДП вилоят Кенгаши иккинчи котиби Нурмат Эшметов сўзга чиқди. У ўз маърузасида жамиятимиз тараққиётида партиямиз «Адолат» ва «Ҳақиқат» мезони ижтимоий ҳаётимизнинг барча соҳаларини қамраб олиб, қонунчилик фаолиятимизнинг заминини бош йўналиши бўлиши кераклигини таъкидлади. Давлатчилик ва қонунчилик, ҳуқуқшуносликни такомиллаштириш ишига ўз ҳиссасини қўшиш партиянинг бурчи эканлигини, жамиятимиз равнақи учун ҳалол меҳнат қилаётган ҳар кишига ўз [illegible]

ДОЛЗАРБ МАВЗУДА

17 июн куни «Адолат» СДП Хоразм вилоят Боғот тумани Кенгаши ташаббуси билан «Тошсака» сув иншоатлари тизими бошқармасида «Андижон воқеалари ва диний экстремистик оқимларининг жамиятга зарари» мавзусида йиғилиш бўлиб ўтди.

[illegible]

СПОРТ МУСОБАҚАЛАРИ ЎТКАЗИЛДИ

[illegible]

ФАОЛЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

21 июн куни Ўзбекистон «Адолат» СДП Хоразм вилоят Кенгаши ташаббуси билан Боғот тумани марказида «Диний экстремизм, терроризмнинг жамиятга зарари ва уларга қарши курашда «Адолат» СДП нинг вазифалари» мавзусида партия фаоллари билан учрашув бўлди.

[illegible] занди эканлигини ҳис қилиб, ҳушёрликни оширса, ҳеч қандай экстремистик кучлар улуғ мақсад йўлидаги ишларимизга, мустақиллигимизга, ютуқларимизга раҳна сололмайдилар. Террористлар ўзларининг шум ниятларига етолмайдилар.

ПАРТИЯ КОТИБИ ТАШАББУСИ БИЛАН

Самарқанд вилоят «Адолат» СДП Қўшробот тумани Кенгаши биринчи котиби Шуҳрат Эшматов ташаббускорлигида Улуғ Ватан уруши Қаҳрамони Эркин Ўрозов Хотирасига бағишланган туман мактаблари орасида спортнинг волейбол тури буйича мусобақалар ўтказилди.

Мусобақа якунида ғолиб чиққан гуруҳларни «Адолат» СДП вилоят Кенгашининг биринчи котиби Жуманиёз Алибеков табриклаб, уларнинг келажакдаги ўқиш ва ишларига омад тилади ва партия номидан эсдалик совғаларини топширди.

МАҲАЛЛАЛАРДА УЧРАШУВЛАР

«Адолат» СДП Самарқанд вилоят Кенгаши котибияти Самарқанд шаҳар Кенгаши биринчи котиби Мамаюсуф Салимов, шаҳар Кенгаши депутати Тўлқин Аҳмаджонов ҳамкорликда шаҳарнинг Сўзангарон-1, Сўзангарон-2, Ғофур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Садриддин Айний, Қўшчинор маҳаллаларида учрашувлар ўтказдилар. Учрашувларда сўзга чиққан депутат Тўлқин Ахмаджонов 13 май куни Андижон шаҳрида рўй берган террорчилик ҳаракатлари ва террорчиларнинг босқинчиликлари оқибатида одамлар қони тўкилганини қоралаб, «Ўз уйингни ўзинг асра», «Огоҳ бўлинг» шиори остида ёшлар ва аёллар орасида, маҳаллаларда диний ақидапарастлик, терроризм ва экстремизм ғояларига қарши тарғибот-ташвиқот ишларини мунтазам равишда олиб бориш кераклигини уқтирди.

Бахс-мунозара, савол-жавобга бой бўлган учрашувга маҳалла оқсоқоллари, партия фаоллари, фуқаролар жами 162 киши иштирок этди.

Йиғилишда партия фаоллари ҳам сўзга чиқиб, мақсадимиз сув ва ҳаводек зарур бўлган тинчлигимизни сақлашдан иборатлигини айтишди. Одамларни ҳамжиҳатлик билан иш олиб боришга, ҳушёр бўлишга даъват этдилар. Фуқароларда қизғин таассурот қолдирган бу йиғилишга 124 киши қатнашди.

ҲУШЁРЛИК ВА ҲАЛОЛЛИК

бизнинг ишимизда айниқса муҳимдир, — дейди Олмалиқ шаҳар прокуратураси ҳузуридаги СВОЖҚК бўлими бошлиғи Ҳасан ИШОНХОДЖАЕВ.

Ҳар бир инсонни бу ёруғ дунёда ўзига яраша орзу ва умидлари бўлади. Уларни амалга ошириш учун у кечани-кеча, кундузни-кундуз демай интилади, изланади. Айниқса, давлат ва халқ манфаатини ўз манфаатидан устун қўйган кишилар ҳар доим эл-юрт ташвишида бўлади. Ана шундайлардан бири Ҳасан Ишонходжаевдир. Бу инсон билан суҳбатда бўлган киши уни тиниб-тинчимаслигини, ҳаётимизда бўлаётган янгиланиш ва ўзгаришларга бефарқ қараб турмаслигини тезда англаб етади.

Дарвоқе, Тошкент вилоятининг кўзга кўринган шаҳарларидан бири Олмалиқ шаҳрида у раҳбарлик қилаётган ташкилотнинг нуфузи баланд. Қизиғи шундаки, Олмалиқ шаҳар прокуратураси ҳузуридаги СВОЖҚКБ ходимлари солиқ ва бошқа бюджетга тушум бўладиган тўловларни ўз вақтида тўлашнинг фойдали томонларини маҳалла ва бозорларда, жамоатчилик йиғиладиган жойларда кенг тарғибот ва ташвиқот қилишни ўзларининг дастуриламалига айлантиришган. Бу эса ўз вақтида самара бериб, ишбилармон ва тадбиркорлар орасида солиқ ва валютага оид жиноятларни содир этиш тобора камайишига олиб келмоқда. Шунинг учун бу ташкилот олмалиқлик ишбилармон ва тадбиркорларнинг ишончли марказига айланаяпти.

Қуйида Ҳасан Ишонходжаев раҳбарлик қилаётган мазкур ташкилот томонидан амалга оширилаётган ишлар хусусида ҳикоя қиламиз.

НАФС БАНДАСИ

Ҳаётда шундай инсонлар бўладики, ҳар доим ўз “жиғилдони”ни ўйлайди. Бу йўлда ҳеч нарсадан қайтмай, давлатни ҳам, ён-атрофдаги ошна-оғайниларни ҳам алдаб ўз чўнтагини қаппайтириш илинжида бўлади. Оҳангарон шаҳридаги “SEVINCHBEK ANS” масъулити чекланган жамияти раҳбари Восиқжон Эргашев ҳам ана шундай одамлар хилидан чиқиб қолди.

Восиқжон Эргашев ўз мансаб ваколатини суистеъмол қилиб, шу йилнинг 31 мартидан то 22 апрелига қадар икки миллион сўмлик нақд савдо пул маблағини назорат касса машинасидан ўтказмасдан фаолият юритган. Бу билан у вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 августдаги “Пул маблағларини банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 280-сонли қарори талабларини қўпол равишда бузиб келган.

Бундан ташқари, у сохтакорлик билан низом жамғармасини шакллантирмасдан туриб, улгуржи савдо билан мунтазам равишда шуғулланиб келган. Унинг ташкилоти жами товар айланмаси 549 миллион 4 минг 467 сўм бўлса-да, 437 миллион 200 минг сўмни назорат касса машинасидан ўтказмасдан, ўз ҳамтавоқлари билан “жиғилдони”га урган.

Жиноят жазосиз қолмайди, деганларидек В.Эргашевга ҳам ўз қилмишлари туфайли ЖКнинг 189-моддаси 3-қисми билан жиноят иши қўзғатилди.

ТАМАКИФУРУШЛАР “ТУМШУҒИ”ДАН ИЛИНДИ

Қозоғистонлик фуқаро Равиля Янгалиева шаҳарнинг Примқулов кўчаси 1-а уй ёнида О.Алимовага 167800 сўмлик акциз маркасиз тамаки маҳсулотларини пуллаётганида “чув” тушишди. Худди шу манзилда яшаётган Р.Янгалиеванинг онаси Нурия Янгалиевани уйи кўздан кечирилганда турли хилдаги “PINE”, “LD”, “SOBRANIE”, “LM”, “Parlament” каби жами 1 миллион 34 минг 650 сўмлик акциз маркаси бўлмаган 1672 қути тамаки маҳсулотлари сақланаётганлиги аниқланди. Аввалига она-бола тамакифурушлар дод-фарёд қилишиб, турли баҳоналарни тўқишди. Бироқ қонун барча учун баробар. Уларга нисбатан ҳам адолатли қонунларимизда кўрсатилганидек тегишли жазо тайинланди. Хусусан, Олмалиқ шаҳар прокуратураси ҳузуридаги СВОЖҚКБ ходимлари томонидан Р.Янгалиевага нисбатан ЖК 181-моддаси 2-қисми “а” банди билан жиноят иши қўзғатилди.

ҚАСДДАН ҚИЛИНГАН ЖИНОЯТ

Раҳбарлик лавозими ҳар бир шахсдан масъулиятни, қолаверса, ўз манфаатини эмас, халқ ва давлат манфаатини кўзлаб иш тутишни талаб этади. Агарда масъул лавозимда ишлайдиган раҳбар бу фикрга зид иш юритар экан, бундан давлат ҳам, жамият ҳам жуда катта миқдорда моддий ва маънавий зарар кўради. Энг ачинарлиси, аҳоли ўртасида мансабдорларга бўлган ишончига путур етади.

Гап шундаки, Олмалиқ шаҳар ҳокимининг собиқ биринчи ўринбосари Абдурашид Ҳайдаров ва ҳокимиятнинг 2-тоифали мутахассиси Вера Ли ўзаро жиноий тил бириктириб, Вазирлар Маҳкамасининг қарорларига зид равишда “Al-ximik” хусусий фирмасига низом жамғармаси тўлиқ шакллантирилмаганига қарамасдан 2004 йил 3 март куни 24-сонли US № 0001035 рақамли улгуржи савдо қилиш ҳуқуқини берувчи рухсат гувоҳномасини ноқонуний равишда бериб юборган. Бундан илҳомланган хусусий фирманинг “уддабурон” раҳбари Ирина Беревненко 2005 йил 30 март кунига қадар 28059,7 минг сўмлик харидоргир маҳсулотларни сотиб, банк муассасасига кирим қилмаган.

Бундан ташқари, хусусий фирма раҳбари 2004 йил учун пенсия жамғармасига 818,6 минг сўм, Республика йўл фондига 1169 минг сўм, жами 1987,3 минг сўмлик солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни қасддан яшириб келаётганлиги аниқланди. Бу “учар” тадбиркорга шарт-шароит яратиб берган А.Ҳайдаров, Вера Лига нисбатан ЖКнинг 207 моддаси 1-қисми билан жиноят иши қўзғатилди.

Шунга айтсалар керак-да, қилмиш-қидирмиш деб.

Дарвоқе, Ҳасан Ишонходжаев бошлиқ Олмалиқ шаҳар прокуратураси ҳузуридаги СВОЖҚКБ ходимлари бу каби “уддабурон”лар фаолиятига чек қўйиб, давлат бюджетига тушумларни кўпайтираётганидан фахрланишмоқда.

Бахтиёр ТОШНАЗАРОВ,
“Адолат” мухбири

Ҳозирда минтақамиз халқларининг долзарб муаммоларидан бири саналмиш Орол муаммосини тезроқ ҳал этиш, шу орқали Орол бўйи аҳолисининг фаровон турмуши, сиҳат-саломатлигини таъминлаш бўйича олиб борилаётган ҳаракатлар доираси йилдан -йилга кенгаймоқда.

СУВ ТАҚСИМОТИ ҚАНДАЙ?

“Амударёнинг Орол денгизига қуйилиш атрофларида сунъий сув сақлагичларни, кичик кўлларни барпо қилиш” лойиҳаси шулар жумласидандир. Айни пайтда эса лойиҳада кўзда тутилган қурилишлар “Сув қурилиши” акциядорлик жамияти бошқармаси қурувчилари томонидан жадал суратларда муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Зарбдор қурувчилар жамоаси Оролни Қутқариш халқаро жамғармаси ижроия қўмитаси Нукус бўлими буюртмасига биноан жами 1 миллиард 800 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришни ўз зиммасига олган. Ҳозирга қадар улар қурилиш ишларининг 80 фоизини бажаришди.

“Сув қурилиши” бошқармаси вакилларининг эътироф этишича, йирик қурилиш иншоотини Мустақиллик байрами арафасида поёнига етказиш кўзда тутилган. Яқин кунларда битказиладиган сув тақсимловчи иншоот кўп йиллар мобайнида муйноқликлар бугуни ва эртасига беминнат хизмат қилади.

Сатбай ОТЕЎЛИЕВ

МАТБУОТ – ҲАЁТ КЎЗГУСИ

МУХБИРНИНГ ЗЎРИ

фахрий журналист Темир Шоқулов меҳнат фаолиятининг дастлабки йилларидаёқ омма ўртасида шундай сифат олган эди.

Темир мактабни аълога битириб ҳужжатларини институтга топширди. Адабиёт ўқитувчиси бўлмоқчи эди, лекин физика-математика фани муаллими бўлиб етишди. Болалигидаги ҳавас, қолаверса ўқувчилик йилларида бошлаган ижодий ишини чинакамига давом эттиришга бел боғлади. 1963 йилда Сирдарё вилоят "телерадиокампания"сига адабий ходим бўлиб ишга кирди. 1954 йилда эса "Қашқадарё ҳақиқати" газетасида аввал адабий ходим, кейинчалик мухбир, бўлим мудири, катта мухбир, сайёр мухбир сифатида самарали фаолият кўрсатди.

— Бутун меҳнат фаолиятимни матбуот соҳасида хизмат қилишга сарфлаганимдан асло афсусланмайман, — дейди Темир ака. — Негаки бу йўлни ўзим танлаганман, яна мен аниқроғи оллоҳ марҳамати бўлса керак. Кишининг ўзида бирор-бир нарса бўлмаса ...

Гапнинг рости ҳам шу. Бунга унинг ижодий фаолияти жараёни мисол бўла олади. У кўпчилик ҳамкасблар таърифлаганидек, худо берган, туғма қобилиятли, тезкор ва ҳозиржавоб ижодкордир.

У воқеа-ҳодисаларни қисқа ва ихчам ифодалашнинг ҳадисини олган. Йирик публицистик мақолалар, муаммоли материалларда таҳлил ва таққослашни ...

У ёшлигидан ҳажвга мойил. Унинг қатор ҳажвий асарларини ўз даврида "Муштум" хонлар қўлма-қўл ўқишган. Негаки Темир ака ўзига хос усул ва услубда ёзарди. Ҳар бир ҳажвиясида албатта бирор-бир ... гап бўларди.

Бир шўро раҳбарининг давлат машинасида ҳар куни ... километр йўл босиб ишга келиши, автомашинадан шахсий манфаати йўлида фойдаланаётгани ҳақида ёзган "Моки" сарлавҳали ҳажвий фельетонини кексалар ҳамон эслашади.

Темир Шоқуловнинг журналистик фаолияти Қарши чўли ўзлаштирилиши билан бевосита боғлиқ. Очеркларида замонамиз қаҳрамонлари, чўлни бору бўстонга айлантиришга бел боғлаган Нурмамат Рустамов, Қаҳҳор Турсунов, Ибрагим Бегимқулов, Мамат Жумақулов, Мискиной Қурбонова каби ўнлаб фидойи инсонлар образларини тўлақонли яратди. Жамият турмуш тарзига оид ... ҳақидаги "Асад", "Виждонга ит тушганда", "Туши ўнгидан келганлар", "Арзи-ҳол", "Раҳбарга... жон кирди" каби танқидий материалларини "зўр" қилиб ёзди. Салбий ҳодисаларни аёвсиз фош қилди. Калаванинг учини ушлаб турган кишиларни ... шундай усталик билан очиб ташлайдики, беихтиёр "қойил!" деб юборамиз. Шунинг учун ҳам сурбетлар, бюрократлар, порахўрлар ... Темир Шоқулов ... дейишса, сичқоннинг инини излаб қолишган. ... самимий дўсти, холис, моҳир, сўзи кескир, қалами ўткир журналист, самимий дўст сифатида тан олишган.

— Ҳозирда мамлакатимизда газета кўп, — дейди Т.Шоқулов бугунги матбуот ва ОАВ ҳақида гапириб, — лекин салмоқ йўқ. Тармоқ ва реклама газеталари ниҳоятда кўпайиб кетиб, очиғи ижтимоий-сиёсий газеталар нуфузига ҳам маълум даражада таъсир этяпти. Газеталарда (бунга радио-телевидениени ҳам қўшса бўлади) танқидий ва муаммоли материаллар кам. Айрим материалларда таҳлил масаласи чатоқ. Афсуски таҳририга муҳтож материаллар ҳам учрайди. Рекламага берилиб кетиш ҳам айрим нашрлар ва телевидениеда ... Газета бу — халқ минбари, эл ... Шундай экан, холис, ҳаққўй ва жасур, ...

Темир ака дилкаш суҳбатдош эмасми, анча гурунглашдик. Иш давридаги характерли воқеаларни эслади. Меҳнат фаолиятини тўлалигича матбуот соҳасида хизмат қилиб, халққа танилган, эл ҳурматига сазовор бўлганидан ... бугунги кун устозлари Иброҳим Очилов, Йўлдош Усмонов, Қурбон Эгамбердиевдан миннатдорлигини билдирди. Нурмамат Тилобов, Жўра Юсупов, Юнус Узоқов, Ҳазрат Сунатов каби таниқли "ака-ука"лари билан ҳамкорликда ... ҳақида гапирди. У фақат яхшиликлар, яхши ишлар, эзгуликлар ҳақида гапиришни ... кўрди. Чунки у ҳавасманд инсон. Темир ака матбуот ..., журналист этикаси ва нуфузи ҳақида ҳам жўяли гаплар айтди: — Матбуот — муқаддас минбар, — буни айниқса журналист қалбдан тушуниши шарт. Журналист ҳамманинг назарида бўладиган киши. Ҳар қандай ҳолда ҳам тўғрисини билиш лозим, ... Матбуот ходими мудом ҳушёр ва пок, руҳан тетик юрсагина иши ҳам пишиқ ва салмоқли бўлади. Ўзини шундай тутиш керакки, унга барча ҳавас қилсин.

Республика телевидениесининг Комилжон Шамсиддинов, Юлдуз Очилова ҳамда Соҳибжон Алижонов каби ёш журналистлари фаолиятини яхши баҳолайман. Чунки ҳар мавзуда бўлмасин мазмунли, пишиқ-пухта материал тайёрлашади. Мавзу тўлақонли очилиши билан бошқаларникидан ажралиб туради.

Устоз журналист қалб қўрини, бутун борлигини бахшида этиб 37 йил фаолият кўрсатганидан сўнг пенсияга чиққанига ҳам анча бўлди. Темир Шоқулов Миришкор туманининг ўзи туғилиб ўсган Миришкор қишлоғида Очил ая билан тотли ҳаёт кечирмоқда. Улар саккиз нафар фарзандни ..., ўзларидек фидойи ва заҳматкаш инсонлар қилиб вояга етказишди. ... "Темир ота" фирмасини очиб ... чиқариш ва сотиш билан ...

Одамийлик, самимийлик ва камтаринликни ... деб билган Темир акага ҳамиша инсонларнинг "зўри" бўлиб юрганидан ... тилак билдирамиз.

Ҳамид ПИРИМҚУЛОВ,
Ўзбекистон Журналистлар ижодий уюшмасининг аъзоси.

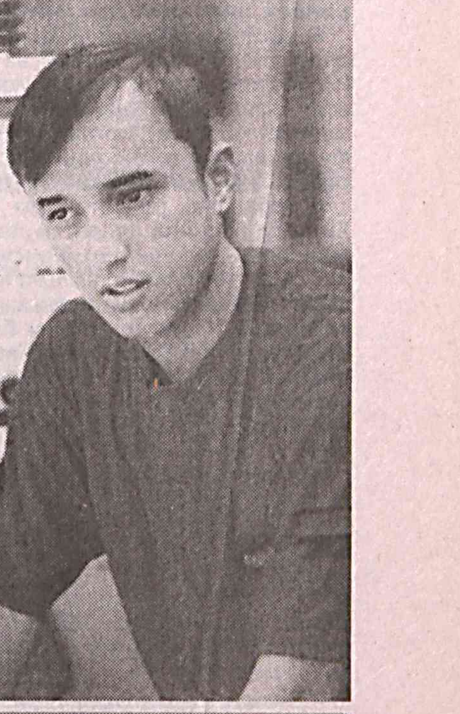

"Адолат" газетасининг Самарқанд вилояти бўйича мухбири Зоҳир Тўрақулов ижодига мансуб бу суратларда "Чўпонота" қўшма корхонасида ишчан жамоасининг бугунги қайноқ фаолияти акс этган. Ҳозир бу ерда ҳар ойда 80 миллион сўмликка яқин серхаридор гилам ишлаб чиқарилмоқда. 100 дан зиёд ишчи юқори унум билан ишлагани боис ўз вақтида маошини олиб, рўзғорини бутлашга муваффақ бўляпти.

Суратларда: қўшма корхонанинг моҳир гиламдўзи Ҳилола Облақулова; жамоанинг бежирим гиламлари; тажрибали оператор Аҳмад Ҳайдаров дастгоҳларни доимо компьютер ёрдамида бошқаради.

Журналист эътирофи

Президент Фармонлари билан танишиб чиққан иқтисодчи дўстим ниҳоятда хурсанд. — Шундай Фармон чиқишини астойдил кутгандим, барчанинг кўнглидаги гап бўлди, — дейди у. — Энди бу ёғи ўзимизга ҳам боғлиқ. Ҳар бир тадбиркор мазкур ҳужжатларни пухта ўрганиши, ўзига дастуриламал қилиб олиши, амалда қўллай билиши керак. Президентимиз томонидан кетма-кет имзоланган бу Фармон ва Қарорлар чўнтакбоп китобча ҳолида чиқарилса янаям зўр иш бўларди.

Бугунга келиб хусусий мулк эгасига, тадбиркорга бўлган муносабат бундан ўн-ўн икки йил аввалгисидан тубдан фарқ қиляпти. Хизмат тақозосига кўра турли хил назорат идораларида бўлишга, уларнинг иш режалари билан танишишга тўғри келади. Мулкдорлар синфини шакллантиришга, тадбиркорликни ривожлантиришга давлат сиёсати даражасида қаралиб, қонунлар, фармонлар чиқа бошлаган бир пайтда катта-катта назорат қилувчи идораларда нечта текшириш ўтказиб, қанча тадбиркорни маъмурий ёки жиноий жавобгарликка тортилганлиги ҳақида ҳисоботлар тайёрланиши, янаям аниқроғи режа белгиланганлиги мени таажжубга соларди. Чунки бундай ёндошув ва муносабат албатта ўз самарасини бермасдан қолмасди. Йил охирига бориб, шунчасининг фаолияти тўхтатилди, бунчасига чора кўрилди мазмунидаги ҳисоботлар қуйидан юқори ташкилотларга оқиб кела бошларди. Фалон ташкилот ёки раҳбарга бу вазифани қай даражада бажарганлигига қараб баҳо берилларди. Муболаға қилаётганим йўқ. Кечаги кунимизга ва бугунимизга синчиклаб назар солсангиз, мана шундай жараёнларда қатнашган кишилар билан суҳбатлашсангиз бунга ўзингиз ҳам амин бўласиз.

Катта-кичик ишларимизга ҳукмронлик қилган вақт мулкка, сармоядорга муносабат бобида шўро давридан қолган эскича қарашдан қутулиш осон кечмаганлигини кўрсатди. Мамлакатимизда мулкдорлар синфини шакллантиришга эътибор қаратилиб, бу ишга астойдил киришил-

БАРЧАНИНГ КЎНГЛИДАГИ ГАП

гани билан жамият қатламлари орасида, хизмат идораларида тадбиркорга, савдогарга қандайдир фирибгар ёки товламачи деб қаровчи айрим шахсларнинг борлиги узоқни кўзлаб бошлаган хайрли юмушларимизнинг тўла-тўкис рўёбга чиқишига халақит берди.

Бу энди кечаги гаплар. Бугун ҳамманинг оғзида янги Фармон ва Қарорлар. Уларнинг мазмуни, моҳияти ва тадбиркорга қандай имкониятлар бериши ҳақида гапириляпти.

«Бозор ислоҳотларини чуқурлаштириш ва иқтисодиётни янада эркинлаштириш соҳасидаги устувор йўналишлар амалга оширилишини жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ги Фармоннинг ҳар бир юртдошимиз учун аҳамиятли томони шундаки, унда ***«. . . қабул қилинган қонун ҳужжатларининг барча даражаларда амалда рўёбга чиқарилишини таъминлансин, токи умуман мамлакат иқтисодиёти ва ҳар бир фуқароси амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг аниқ ижобий натижаларини ҳис этсин»*** дейилган. ***«Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»***ги Фармонда тадбиркорлик субъектларининг хўжалик фаолиятини текшириш бундан буён фақат солиқ идораларига юклатилиши, муддатлари чекланмаган ҳолда тадбиркорлик фаолиятини амалга оширишга лицензиялар бериш тизимини жорий этиш, бундай йўлни амалдаги лицензияларга ҳам тадбиқ этиш тўғрисидаги қарор лойиҳаси узоқни кўзлаб ва кўпчиликнинг манфаатини ўйлаб қилинган иш бўлди.

Иқтисодчи дўстим билан учрашиб, ***«Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»***ги Қарорни кўрсатдим. Янги ҳужжатлар ҳақидаги фикрини сўрадим.

— Танишиб чиқдим,— деди у. — Бошидан ўтказган табиб деб бежизга айтилмаган экан. Бу ҳужжатдаги гапларнинг нақадар муҳимлигини кичик корхона, фирмаларнинг ҳисоботларини тайёрлаб, тегишли идораларга топширадиган мен каби иқтисодчи-бухгалтерлар жуда яхши билишади. Биргина мажбурий тўловлар бўйича ҳисоб-китоблар солиқ идораларига ҳар ойда берилиши ўрнига ҳар чоракда тақдим этишга ўтилишини олиб кўрайлик. Бу ўзгариш кичик корхона раҳбарию, ҳисобчисини қанча оворагарчилигу-ташвишдан озод қилишини биласизми? Ҳар ойда ҳисобот топшириш бу туман ёки шаҳар марказига бир неча бор қатнаш, турли хил бланкаларни харид қилиш, ҳар бир имзо учун навбат кутиш, ҳисобот қабул қилувчининг инжиқликларига сабр қилиш, айланма маблағдан чегириб пул сарфлаш деганидир. Бу юмушларни вақтида бажариш ҳар доим ҳам осон кечавермайди. Ортиқча чиқимларнинг бари сотиладиган маҳсулот устига қўйиладиган фоизга қўшилишини айтмайсизми. Энди ҳисоб-китоблар ҳар уч ойда бир марта амалга оширилади.

Суҳбатдошим ёнидан газета олиб, менга узатди.

—Яна бир янги Фармон билан танишиб чиқдингизми?

—Йўқ— дея унинг қўлидан газетани олиб, ***«Микрофирмалар ва кичик корхоналарни ривожлантиришни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»***ги Фармонга кўз югуртира бошладим.

— Ие, ўртоқ журналист, сиздан буни кутмовдим-ку. Ҳечқиси йўқ, Фармон билан яхшилаб танишиб чиқинг. Унда жорий йилнинг 1 июлидан бошлаб микрофирмалар ва кичик корхоналар учун ягона солиқ, бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси, Республика йўл жамғармаси ва Мактаб таълими жамғармасига мажбурий ажратмалар тўлаш ўрнига ягона солиқ тўлови жорий этилсин, дейилган. Ягона солиқ тўлови эса ҳар ҳисобот чорагидан кейинги ойнинг 25-кунигача тўланиши белгилаб қўйилган. Бу ҳам катта гап. Эътибор беринг-а, шу пайтгача ҳисобот ва тўловлар ҳар ойнинг ўнинчи кунигача амалга оширилган бўлса, бундан буён ягона солиқ тўлови ҳисобот чорагидан кейинги ойнинг 25-кунигача узайтирилган. Бу дегани тадбиркорлик субъекти чорак тугагандан сўнг йигирма беш кун давомида ҳисоботларини пишиқ-пухта қилиб топшириш имкониятига эга бўлади, деганидир.

— Бу энди олам гулистон бўлади дегани эмас, — гапини давом эттирди суҳбатдошим. — Шу пайтгача ҳам муҳим ҳужжатлар қабул қилинган. Тадбиркорликни ривожлантириш учун ҳуқуқий асос яратилган. Ҳамма гап уларни қўллай билишда. Ҳар бир тадбиркор мазкур ҳужжатларни пухта ўрганиши, ўзига дастуриламал қилиб олиши керак. Президентимиз томонидан кетма-кет имзоланган бу Фармон ва Қарорлар чўнтакбоп китобча ҳолида чиқарилса янаям зўр иш бўларди.

Қарс икки қўлдан чиқади, деган гап бор. Бу муҳим ҳужжатлар давлат идораси ҳамда тадбиркор зиммасига бирдек масъулият юклайди. Эртанги кунимиз, ишимизнинг самараси, тадбиркорликнинг ривожи энди ўзимизга боғлиқ.

Ҳусан СУЛАЙМОНОВ

Устозлар хотираси

Ҳаётда туғилиш бор экан, ўлим ҳам бор. Бир хил одамлар борки, улар дунёга фақатгина келиб кетадилар, халос. Яна бошқалар борки, улар ўзларидан ибратли из қолдирадилар, яхши ишлари билан ном қозонадилар, бундай кишилар дўст-биродарлар, қалбига бир умр муҳрланиб қоладилар, Саъдий Шерозий ёзганидек:

Ўзгалар ғамини
чекмаса одам,
Анга нолойиқдир
инсон деган ном!

Мана шу ҳикматга амал қилган инсонлардан бири — журналист, ёзувчи раҳматли Мумтоз Муҳамедов эди. Агар Мумтоз Муҳамедов тирик бўлганида шу кунларда ўзининг 97 ёшини нишонлаган бўларди. Ҳа, кишига ҳар бир нарса насиб этавермас экан...

Мумтоз Муҳамедов 1908 йили Тошкентда хизматчи оиласида дунёга келади. У бошланғич таълимга эга бўлгач, 1930 йилгача Москвадаги журналистика олийгоҳида ўқийди. Кейин юртимиз пойтахтига келиб, журнал ва рўзномалар таҳририятларида иш бошлайди.

М.Муҳамедовнинг адабий фаолияти ҳам асосан шеър ёзишдан бошланган. Унинг биринчи шеърлар тўплами "Чўғлар" номи билан 1931 йили босилиб чиққан. Шундан кейин ижодкорнинг бошқа асарлари ҳам бирин-кетин китобхонлар қўлига етади. 1942 йилдан то 1946 йилгача қаламини қуролга алмаштириб, жангга кетади. Журналистликни фронтдаги "Душманни тор-мор этиш учун", "Суворовчи" каби газеталарга ўзининг ғалабага чорловчи мақола-ю хабарлар ёзиб туриши билан давом эттиради.

Даҳшатли қонли уруш заҳматларини чеккан Мумтоз Муҳамедов 1946 йилдан бошлаб, турли лавозимларда ўзининг хизмат бурчини бажарди. У Ўзбекистон телеграф агентлигида директор ўринбосари, Республика санъат ишлари бўйича бошқарма бошлиғи ўринбосари, шу билан бирга Н.Островский номидаги театр санъати олийгоҳида ректор, 1951 йилдан 1957 йилгача "Муштум" журнали бош муҳаррири ва Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг иккинчи котиби, 1957 йилдан 1958 йилгача "Ўзбекистон маданияти" (ҳозирги Ўзбекистон адабиёти ва санъати) газетасининг илк муҳаррири, 1958 йилдан 1961 йилгача "Ўзбекфильм" студиясининг бош директори ва бошқа лавозимларда астойдил хизмат қилган. Бу лавозимларда ишлаш жараёнида ҳамиша қўл остида ишлаётганларга яхшилик қилган, иложини топиб, уларга ёрдам қўлини чўзган. Масалан, у театр санъати олийгоҳида ректорлиги пайтида истеъдодли киношунос олим Собир Муҳамедов ректорнинг илмий ишлар бўйича муовини эди. Ўша йиллари, яъни эллигинчи йиллар ўрталарида қатағонлик қурбони бўлган севимли ёзувчимиз Абдулла Қодирий юридик жиҳатдан оқланганди. Шунда ректор ўзининг илмий муовини Собир Муҳамедовга маслаҳат тариқасида, сиз тажрибали киношуноссиз, мен сизга шароит яратиб берай, Абдулла Қодирийнинг "Ўтган кунлар" ва "Меҳробдан чаён" асарлари бўйича киносценарий ёзинг, дея айтганди. Шундан сўнг С.Муҳамедов киносценарийси асосида ажойиб фильмлар кинотасмасига туширилиб, жаҳондаги кинотеатрларда намойиш этила бошланган.

Энди М.Муҳамедов ҳаётидаги яна бир қизиқ воқеани эслашга тўғри келади. 1951 йили "Муштум" қайта ташкил топиб, унга Мумтоз Муҳамедов бош муҳаррир этиб тайинланганди. Аммо, муштумчилар учун ишлаш жойи йўқ. Катталарнинг аралашуви билан газета-журнал нашриёти (ҳозирги "Шарқ" НМАК) босмахонасининг ишлаб чиқариш бўлимида муштумчиларга ўтириб ишлаб, тушдан кейин икки соат материал тайёрлашга рухсат берилди. Бундан босмахона бўлимидаги технологлар норози бўлишиб, тегишли жойларга шикоят ёзишди. Ана шунда Мумтоз Муҳамедов вақтинчалик таҳририятни ўзининг "Бодомзор" маҳалласидаги шахсий ҳовлисига кўчириб келади. Ўшанда Аббос Муҳиддин масъул котиб, Ваҳоб Рўзиматов бўлим мудири, К.Алиев, Р.Муродовлар техник муҳаррир эдилар. Бодомзорга ҳозирги А.Навоий номли катта театр майдонидан трамвайда бориларди. Агар трамвай тез юрса бир соатда, секинлашса бир ярим соатда ишга етиб келинарди. Муштумчилар учун ишлаш жойи ҳамманинг жиғига тегиб турган бир пайтда марказий журнал "Крокодил"да "Қидирамиз" деган сарлавҳали кичик материал босилди. Унинг мазмуни қуйидагича: "Менинг ҳамкасб дўстим "Муштум"нинг қаерда яшашини ҳеч ким билмайди. Яқинда кутилмаганда унинг бош муҳаррири қўнғироқ қилиб қолди, ундан манзилини сўрадик. Шунда у "Бедонанинг уйи йўқ, қайга борса битбилдиқ!" деган ўзбекча мақолни айтиб, гўшакни қўйиб қўйди. Кейин Тошкент шаҳар ижроқўмига мактуб йўллаб, у айтган мақолни мазмунини билмоқчи бўлдик. Кўп ўтмай бизга К.Маркс кўчасидаги марказий гастрономнинг майда-чуйда қўядиган болахонаси омборидаги ҳужрадан жой олганлигини маълум қилишди. Аммо, манзилгоҳи ҳалигача ноаниқ"...

Ойнинг ўн беши қоронғу бўлса, ўн беши ёруғ бўлади, деганларидай М.Муҳамедов сайловда Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси ... сайланди-ю, у киши амалидан фойдаланиб, бинодаги мажлис залига йиғилишга келганларнинг кийим ечиш хонасини муштумчиларга олиб берди. Шундан кейин "Крокодил"дан телеграмма келди: "Манзилинг қутлуғ бўлсин, дўстим!"

Мана шунақанги даҳмазалардан кейин Тошкентнинг А.Навоий кўчасида нашриётлар биноси қурилиб, 1958 йил кеч кузида "Муштум"га ҳам жой ажратилди...

Буни қарангки, 1993 йил бошларида "Муштум"нинг

АДОЛАТПАРВАР ИНСОН ЭДИ

70 йиллиги нишонланадиган бўлди. Бу кунни Мумтоз Муҳамедов интиқлик билан кутарди. Сабаби, кишиларга яхшилик қилиш, эзгу ишларга қўл уришнинг ҳам ўзига яраша машаққатлари борлиги ҳақида муштумчилару мухлисларга бир чеккадан айтиб бермоқчи эди, муштумчилар ҳам табаррук кекса фахрий муҳаррирга бош-оёқ сарупо ҳозирлаб қўйгандилар. Афсуски, Абдулла Қодирий, Ғози Юнус, Зиё Саид, Носир Саид, Ғуломназир Ғафуров, Комил Алиев, Собир Абдулла, Ғофур Ғулом, Маҳмуд Раҳмон Мўминжон Муҳаммаджоновлар билан бирга ишлашган Мумтоз Муҳамедовга "Муштум"нинг тўйига келиш насиб этмади. Аммо, ул зот орамизда кўринмаса ҳам унинг ҳамма ибратли ишлари барча дўст-биродарлари, шогирдлари ёдида тошга ўйиб ёзилган ёдномадек сақланиб қолган.

Олим ҚЎЧҚОРБЕКОВ,
фахрий журналист

БАЙРАМ ҲАЗИЛЛАРИ

Отахон газетанинг ишонган бўлим муҳаррирларидан бири Солижон Соқи дам олиш куни нима қилишини билмай уйда зерикиб ўтирган эди. Телевидениеда мухбир бўлиб ишлаётган Абдунаби, Саид деган ҳамкасблари кириб келди. Тез орада ичимликнинг дараги кўринавермагач, Саиднинг сабри чидамай кўчага чиқиб тижорат дўконидан бир яшик ароқ харид қилиб олиб келди. Бу пайт Солижон хотини Гулига ёрдам бергани ошхонага чиққанди.

КАЛЛАНГГА ҚОЙИЛМАН, ХОТИН

Намунча кўп ароқ олиб келдинг, деб Абдунаби ҳайрон бўлди, қандай ичамиз бунинг барини.

- Биз - телевикларни бир кўриб қўйсин дедим-да, жўра, - деди Саид, - керагича ичамиз. Қолганини олиб кетамиз. Нима қилибди.

Бир пастда ноз-неъматлар билан тўлган дастурхон атрофида уч улфат у ёқ, бу ёқдан гурунглашиб, оз-оздан ичишиб кайфлари анчагина ошганда уй бекаси кириб келди-да:

- Олингизлар, ичингизлар, - деб яшикдаги ҳамма шишаларнинг оғзини пақиллатиб очиб ташлади.

Роса ичиб хуморидан чиқишгач қолган ароқларни бундай ҳолатда олиб кетиш ноқулай, қолаверса, пасткашлик эканлигини ўйлаб Абдунаби билан Саиднинг дами ичига тушди.

Улар кетгандан кейин Солижон:

- Бор-йўғи уч шиша ичибмиз. Жиннига ўхшаб нега ҳаммасини очиб ташладинг, - деди.

- Очиб ташламасам яшик-пашиги билан олиб кетар эди, - деди хотини, - энди ҳаммаси ўзимизга қолди.

- Э, каллангга қойилман, хотин! - деб Солижон Гулига тан берди.

Сиз нима учун ичасиз?

«Қишлоқ ҳаёти» газетасининг бўлим мудири Абдураззоқ Каримов бир вилоятга хизмат сафарига бориб келгач, тоби қочиб қолди. Оила аъзоларининг қистови билан душанба куни поликлиникага борди. Шифокорлар тушликка чиқишаётган экан. Таниш-билишчилик ҳурмати юзасидан уни қабул қилди.

- Ҳеч парво қилманг, отдек бўлиб кетасиз, - деди қўли енгил шифокорлардан бири, - юринг, олдин бир тушлик қилиб келайлик-чи.

Уч киши бўлиб «Роҳат» деган бир хусусий ошхонага боришди. Овқатдан олдин соғлик учун халоскорлари билан бир-икки қадаҳ тўқиштиришгач, Абдураззоқнинг иштаҳаси очилиб кўнгли беҳад чоғ бўлди. Бу ерга нима учун келганини ҳам эсидан чиқарди. Тушликдан кейин шифокорлар:

- Ана энди бутунлай тузалиб кетдингиз. Тўппа-тўғри уйингизга бораверинг, - деб хайрлашди.

Абдураззоқ осонгина дарддан фориғ бўлганига ҳам хурсанд, ҳам ҳайрон бўлди. Шу-шу қадрдон ҳамкасбимиз касал бўлишдан чўчиб, олиб берсангиз, албатта, оз-озгина ичиб туради.

Хўш, сиз нима учун ичасиз?

Катта бизнес

Ахборот агентлигининг иқтидорли фотомухбири ёзувчи Тоҳир Маликнинг бир нуфузли йиғилишда тушган суратини каттакон портрет қилиб, тезда чиқариб қўйди. Кейин анча вақт кутди. Келиб олиб кетавермагач телефон рақамини топиб, ёзувчининг уйига қўнғироқ қилди. Гўшакни Тоҳир Маликнинг ўзи олиб:

- Лаббай, эшитаман, - деди.

- Алло, ассалому алайкум, Тоҳир ака, эсдалик учун суратингизни ўша куниёқ тайёрлаб қўйган эдим, - деди ёзувчининг ўзи билан гаплашаётганидан хурсанд бўлиб, - келсангиз ишхонада бўламан.

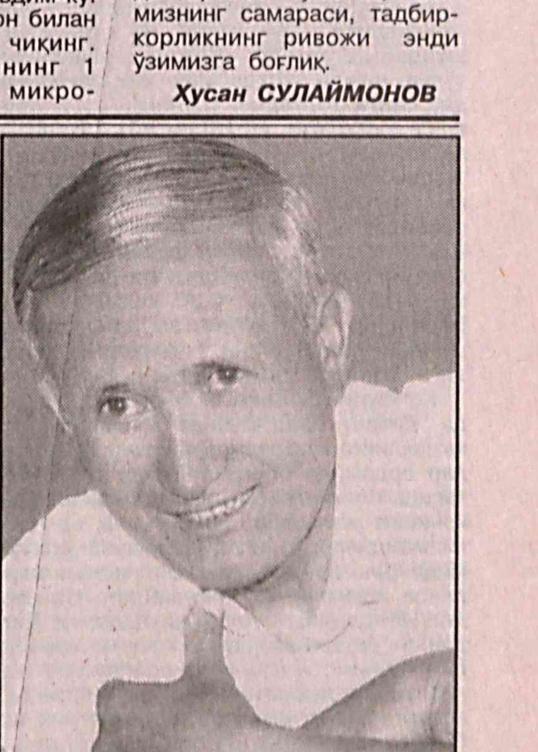

...ни саволга тутди:

- Эсдалик учунми?
- Ҳа, эсдалик учун чиқариб қўйдим.
- Ранглими?
- Ҳа, рангли, жуда зўр чиққан.
- Раҳмат. Неча сўм бўлади?
- Сиз учун атиги юз минг сўм бўлади, холос.

Адибнинг мўлжали портрет 25-30 минг сўмлар атрофида бўлса, олиб ижодхонасининг тўрига қўймоқчи эди. Ўзининг, қолаверса, бола-чақасининг ризқидан қийиб шунча пулга сурат сотиб олишга кучи етмаслигига кўзи етса-да, сир бой бермаслик учун:

- Бундай қилсак, сиз нима дейсиз, - деб таклиф қилди, - суратни олиб келсангиз. Мен уйда бўламан. Сиз учун эшигимиз ҳар доим очиқ. Бир кўриб, чиройли дастхат ёзиб, бепул албатта, ўзингизга умрбод эсдалик учун берар эдим.

Шунда фотомухбирнинг хаёлидан: «Шундай машҳур ёзувчининг ўзига дастхат ёздириб суратни бирор жойга эҳтиётлаб олиб қўйсам, келажакда баҳоси юз, балки минг баравар ошса-ошадики, асло камаймайди. Бу - катта бизнес. Агар олмаса ҳам чиқарган харажатимга куйиб қолмас эканман», деган фикр ярқ этиб ўтди-ю, терисига сиғмай қувониб кетди.

Нурмамат АЛМУРОДОВ

УЛУҒ АЛЛОМАЛАР АДОЛАТЛИ ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДА

Фуқаролик жамияти инсоният томонидан яратилган сиёсий қарашлар тарихи — жамият ва инсон, сиёсат ва давлат тўғрисидаги назарий қарашларга, шунингдек илк жамоалардан то ҳозирги давргача бўлган жамиятлар ривожланиши тажрибаси асосида такомиллашиб борди. Шу билан бирга, фуқаролик жамияти унсурларининг бундан бир неча минглаб йиллар олдин кашф этилганлигига эътибор берилса, фуқаролик жамияти инсоният яратган цивилизацияларнинг энг сўнгги ҳосиласи эканлигини янада теранроқ англашга имконият туғилади.

Қадимги даврлардаёқ Шарқ мамлакатлари ўртасида маданий, иқтисодий, сиёсий ва бошқа соҳаларда ўзаро муносабатлар ривожланди. Буюк Ипак йўли ва бошқа иқтисодий-маданий алоқалар шаклларини пайдо бўлиши натижасида қадимги Хитойда адолатли жамият барпо этиш, фуқаролар учун инсоний шарт-шароитларни яратиш тажрибаси нафақат Марказий Осиё, балки, Европадаги сиёсий қарашлар тарихига ҳам сезиларли таъсир кўрсатди. Хитойда инсоний адолатли жамият ҳақидаги дастлабки изланишлар мутафаккир Конфуций (Кун-цзи, эр. ил. 551-479 йй.) томонидан амалга оширилди. Ўша пайтда Конфуций замондош бўлган жамият ўз инқирозини бошидан кечирмоқда эди. Шу билан бирга, бу даврда кенг ёйилаётган ўзаро урушлар, ҳокимият учун курашлар илгари шаклланган ахлоқий ва маънавий қадриятларни ҳам кўпормоқда эди. Шунинг учун ҳам Конфуций инсоний қадриятлар меъёрларини излаш учун ўзидан олдинги тарихга мурожаат қилган эди.

Жамият ўз-ўзидан ва барқарор равишда анъанавий тажрибалар асосидаги яшовчи меъёрий шартлашувларнинг умум эътироф этган, яхши ташкиллашган ва тартибга солинган бир бутун тизим эканлигини чуқур англаган мутафаккир бу тизимни мустаҳкамлаш, қайта тиклаш, ислоҳ этиш, жамиятнинг тизилмалар яратиш жиҳатларини кучайтириш мақсадларида ахлоқий меъёрлар принциплари тузишга интилди. Конфуций ўтмиш обрўсига таяниб, ахлоқсизлашиб бораётган жамиятни қайта тиклаш асосларини яратиш учун Чжоу-гун этикавий қоидалари меросини чуқур ўрганди. «Мен яратаётганим йўқ, мен (ўтмишдаги меросни) етказмоқдаман. Қадимни севаман ва унга ишонаман», деган эди Конфуций. Лекин, бу фақат ёндашув усули эди ҳалос. Конфуций нафақат қадимги Чжоу-гун таълимотини тарғиб қилди, балки, унинг ўзи ҳам жамият, давлат, ахлоқий қадриятларга доир ўз таълимотини ҳам яратди.

Ўша даврда инқирозга юз тутган жамиятни қайта тиклаш асосан ҳукмдорлар ва мансабдорларни давлатни бошқаришда адолат қадриятларига амал қилишларига боғлиқ эканлигидан келиб чиқиб, Конфуций олий ахлоқ меъёрлари намунасини шакллантиришга, комил инсон идеалини яратишга интилди. Бу идеал - «цзюнь-цзы» («цзюнь»-жаноб, ҳукмдор; «цзы»-ўғил) сўзини англатган эди. Конфуций фикрича, «цзюнь-цзы» мажбурий ва муттасил равишда рўй бериб турадиган маросимлар (ли) меъёрларига мос ҳаётий принципларга эга бўлган, ўзини доимо такомиллаштириб турувчи, комилликка (дэ) эришган, инсонларга муҳаббат билан қаровчи, яъни инсоний (жэнь), бурч ва адолатни ҳис этувчи (и) инсондир. У доимо билимга (чжи) интилувчан, ёши катталарни ҳурмат этувчи (сяо ва ди), ўз садоқатини (чжун) намойиш этиб туришга мойил, шу билан бирга ён беришни ҳам биладиган юмшоқ (жан), обрўли (цзин) бўлиши шарт.

Шу билан бирга, Конфуций жамиятда ҳамма нарса мустаҳкам ва барқарор бўлиши учун ижтимоий тартиботларни амалга оширишга қобил бўлган ахлоқий намуна бўла оладиган, ўз ҳуқуқлари ва бурчларини англаган инсон образини яратади. Бу билан у инқирозга юз тутган жамиятни ҳалокатдан сақлаб қолишга интилган эди. «Ҳукмдор ҳукмдор бўлиши лозим, фуқаро-фуқаро, ота-ота, ўғил эса ўғил бўлиб қолиши лозим» тезисини илгари суради. Конфуций жамиятни аниқ ижтимоий чегараланишлар воситасида барқарорлаштириш мақсадини қўйган эди. Унинг дунёқараши сиёсий қисми марказида халқ фаровонлиги ётади. Конфуций асаридаги қуйидаги мулоқот фикримизнинг далилидир: «Ай-гун Ю Жодан сўради: «Йил ҳосилсиз келди, маблағ-озуқаларимиз етмайди. Нима қилиш керак?»-Ю Жо жавоб берди: «Ўндан бир - чэ солиқларини ундиринг». -«Менга иккита ўндан бир ҳам етмайди, қандай [illegible]

[illegible] аҳамиятини йўқотмай келмоқда. Ҳозирги фуқаролик жамиятида фуқаро-жамият-давлат ўзаро муносабатларини мувозанатлаштириш ва инсонийлаштириш ислоҳотларида Конфуций қолдирган меросдан фойдаланиш фойдадан холи эмас.

Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ

Саломатлик посбонлари доимо эл хизматида

БОЛАЛАР ФЕСТИВАЛИ

Юнусобод туманида "Олтин хумо" болалар ижодиёт фестивали ўтказилди.

Ҳар йили ўтказилиш анъанага айланган навбатдаги фестивал ҳам болалар орасидан энг истеъдодлиларини аниқлаб, рағбатлантириш мақсадида ташкил этилган.

Фестивал иштирокчилари ўз тенгдошлари ва тарбиячиларига йил бўйи ўрганган қўшиқлари, рақслари ва халқ лапарларидан иборат дастурларини намойиш этишди.

Ташкилотчиларининг таъкидлашларича, мазкур ижодий фестивал болаларга ўзбек миллий рақс элементларини ўргатиш, уларда рақсга ҳавас уйғотиш, мусиқа тарбиячиларининг йил давомида олиб борган ишларини сарҳисоб қилиш мақсадида ташкил этилган.

Юнусобод туманида жами 304 та мактабгача таълим муассасаси фаолият юритади. Бу галги фестивалда 648 нафар бола концерт дастурлари билан иштирок этишмоқда. Уларнинг энг кичиклари 3-4 ёшли болакайлар.

Фестивалда ғолиб деб топилган энг иқтидорли болалар ҳомийлар томонидан мукофотланди.

"Туркистон-пресс"

ОЛИЙ ДАРГОҲЛАРГА ЙЎЛЛАНМА

Тошкентдаги Ўқувчиларни ҳарбий касбларга йўналтирувчи Республика лицей битирувчиларига ўрта маълумот тўғрисидаги шаҳодатномалар топширилди. Жорий йилда мазкур лицейни 169 нафар ўқувчи битирмоқда.

Шаҳодатномаларни топшириш маросимида лицей педагогик жамоаси ва ота-оналар сўзга чиқиб, битирувчиларга келажакда олий ўқув юртларида таълим олиб, Ватанга содиқ хизмат қилишларига тилак билдиришди.

Ҳарбий касбларга йўналтирувчи Республика лицейига юртимизнинг барча вилоятларидан ўқувчилар келиб, бир йил давомида турли касбларни чуқур таълим олишади. Бошқа лицейлардан фарқли ўлароқ, бу ерда ўқувчилар ўқиш билан бирга ҳарбий низомга риоя этишлари шарт.

Битирувчиларга қараб кишининг кўнгли яйрайди. Чунки бугун уларнинг қалбида ғурур, ифтихор туйғулари жўш урган. Уларга етук ва жисмонан бақувват бу йигитлар эртага Ватанимизнинг ишончли ҳимоячиларига айланади.

"ЎЗБЕК ПАЗАНДАЛИК САНЪАТИ"

Тошкентда Ўзбекистон миллий энциклопедияси давлат нашриёти томонидан ўзбек, инглиз ва рус тилларида чоп этилган "Ўзбек пазандалик санъати" китобининг тақдимот маросими ўтказилди.

Мустақиллик йилларида миллий пазандачилик санъатининг ривожланиши учун кенг имкониятлар очилди. Унутила бошланган кўпгина таомлар яна дастурхонимиз кўркига айланди. Миллий пазандачиликнинг қадимий анъаналари қайта тикланди. Маълумки, ўзбек пазандачилиги нафақат минтақамизда, балки, жаҳонда ҳам донг таратмоқда. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан нашр этилган "Ўзбек пазандалик санъати" китобидан миллий таомларнинг бир неча юзлаб турлари ўрин олган. Китобни тайёрлаш жараёнида тузувчилар мамлакатимизнинг барча вилоятларида бўлиб у ердаги миллий таомларнинг тайёрланиши, тарихи билан яқиндан танишишган. 250 таомни ўзида мужассамлаштирган китобда вилоятларнинг сўлим табиати, урф одатлари, тўйлар ва удумлари ҳам киритилган.

Ўзбек пазандачилигининг уч минг йиллик тарихи ҳақида ҳикоя қилувчи мазкур китоб уч бўлимдан иборат. Биринчи бўлимда ўзбек пазандачилиги миллий қадриятлар, урф-одатлар уйғунлигида таҳлил этилади. Кейинги бўлимда меҳмондўст ўзбек халқининг ўзига хос таомларини тайёрлаш усуллари кўрсатилган, учинчи бўлимда эса ўзбек миллий пазандачилигининг таниқли усталари ҳақида маълумот берилади.

Кўп минг нусхада чоп этилган китобнинг тақдимот маросимида мамлакатимизнинг машҳур пазандалари, ошпазлари, жамоат арбоблари иштирок этди. Улар ёшларга катта мактаб вазифасини ўтайдиган бу каби китоблар яна кўплаб ятарилиши мақсадга мувофиқлигини таъкидлашди.

САНЪАТГА БАХШИДА УМР

Биз ҳаётда мўъжизалар кутиб яшашга ўрганганмиз. Аммо ёнимизда рўй бераётган мўъжизаларни баъзан сезмай қоламиз. Оддий замондошимиз, ҳамма каби эрталаб ишга бориб, кечқурун уйига яёв қайтадиган Валентин Фёдорович Нифонтовнинг икки хонали квартирасига кирсангиз мўъжизалар олами ёнгинамизда, биз билан бирга эканлигини ҳис этасиз.

Камтарин, камгап, самимий ва софдил ижодкорнинг уйида бировнинг қувончи, бировнинг ғами ва кимнингдир кексалиги чарх уради. Ана шу рангин севинчлар ва мискин андуҳлар ботган чеҳраларга сингиб, ёлғиз яшаш... Бу ҳар кимнинг қўлидан келармикин? Йўқ, албатта. Бу ёлғизликдан қочиш. Ундан қўрқмасликнинг бирдан-бир йўли.

Маълумки, Навоий шаҳрида юзга яқин миллат ва элат вакиллари бир оға-инидек истиқомат қилади. Қаҳрамонимиз ҳам асли Бакуда туғилган. Алматида таҳсил олган. Навоийга 1982 йилда келган.

Уйи унинг ижодхонаси. Ҳатто ўзидан ҳам бир қарич ерни қизғонади. "Китобларим, расмларим турсин, ишонганим, суянганим шулар" дейди ижодкор. Оила қуришга, бола чақали бўлишга улгурмаган, ижодни улардан устун деб билган бу инсон ўзи яратган ҳар бир ижод намунасини беҳад қадрлайди. Уларни кўз қорачиғидек асрайди.

— Ёлғизликдан мени яратган асарларим асрайди, — дейди В. Нифонтов. — Мен ёлғиз ўтган умримдан асло ачинмайман. Ярим асрдан ортиқ умрим қай бир рангни кўрмади дейсиз. Қанча-қанча одамларга қувонч бахш этдим. Чизган суратларим, барельефлар, ҳайкалчалар менинг ўтган умримнинг ўчмас саҳифаларидир. Улар кимнингдир уйини, мактаблар ва кўчалар кўркини безаётганидан бахтиёрман.

Валентин ажойиб ҳайкалтарош ҳам. Унинг ҳар бир асарида ўзига хос фалсафа мажассам. Айниқса, "Осиё Мадоннаси" барельефи ўзига хос. Тўғри, оналарнинг ҳаммаси ҳам меҳрибон ва мунис, аммо Осиё Мадоннасининг қарашлари кишини сеҳрлайдиган даражада самимий ва бетакрордир.

Валентин Нифантовнинг "Алишер Навоий" барельефи жуда муваффақиятли асарларидан биридир. Ижодкорнинг асарлари нафақат республикамизда, балки халқаро кўргазмаларда ҳам намойиш этилиб шуҳрат қозонмоқда.

Бугунги кунда Навоий Кон-металлургия комбинатига қарашли "Фарҳод" маданият саройида ёшларга ўлмас ва ноёб санъат сирларини ўргатаётган В.Нифантов ўз умри мазмунини "Узоқ қайтиш" деб номланган китобида ифода этган. Унда ҳаёт қувончлари, ташвишлари ва ушалмаган армонлар ҳикоя қилинади.

Умрини рангларнинг сеҳрига бахш этаётган, дунёнинг дунёлигини, ҳаётнинг гўзаллигини шуларда деб билган, уни ҳеч ким ўзичалик тушунмайдиган рассом ва ҳайкалтарош В.Нифантов ўтаётган ҳар бир кунини ўз меҳнати билан безатаётганига шубҳа йўқ. Булар ёлғизликнинг ёдгорликлари, улар қанчалик маҳзун бўлмасин, барибир азиз ва бетакрор.

Маруса ҲОСИЛОВА

Таълим ва ислоҳот

"УВАЙСИЙ ИЗДОШЛАРИ"

Мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг таълим-тарбия соҳасига алоҳида эътибор қаратилди. "Таълим тўғрисида"ги қонун ва "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури" нинг қабул қилиниши ва шу асnода академик лицейлар, касб-ҳунар коллежларининг қайта қурилиши, таъмирланиши ва жиҳозланиши бунга яққол мисол бўлади. Ўқитувчи ва мураббийлар деганда ўқимишли, қалби пок инсонлар кўз олдимизга келади. Ана шу юксак инсоний фазилатларни қалбида жонлантира олган зиё тарқатувчилар Самарқанддаги 1-сонли педагогика коллежи жамоасида кўпчиликни ташкил этади.

Жамоа маънавий салоҳиятли, истиқлол учун сидқидилдан меҳнат қилувчи, фидойи йигит-қизларни етук мутахассислар қилиб тарбиялашда астойдил меҳнат қилмоқда.

— Таълим тизимидаги ислоҳотлар равнақини таъминлашда ўқитувчига асосий ўрин берилди, — дейди биз билан суҳбатда коллежга раҳбарлик қилаётган Хуббим Ҳамдамов. — Чунки, бугунги ўқитувчи мустақил давлатимизнинг келажаги учун янгича фикрлайдиган, тараққиётга янгича нигоҳ билан қарайдиган, замон билан ҳамнафас бўлган авлодни комиллик сари етаклайди.

Таълим даргоҳида янги педагогик технологиялардан фойдаланиш, очиқ ва наъмунавий дарс машғулотларининг ўтишига катта аҳамият берилган. Ўқувчиларнинг онгини, ижодий тафаккурини шакллантириш мақсадида "Ақлий ҳужум", "Мунозара", "Саёҳат" ва бошқа ноанъанавий дарс усулларидан кенг фойдаланилмоқда. Мавжуд ўқув гуруҳларида дарс жараёнида информатика, ахборот технологиялари ва ЭҲМларидан оқилона, самарали фойдаланиш учун алоҳида тўгараклар ташкил этилган.

2003-2004 ўқув йилида коллежни 394 нафар ёш мутахассислар битиришиб, 19 таси олий ўқув юртларида ўқишга киришган, қолганлари эса туман мактабларида ёшларга билим сирларини ўргатишмоқда.

— "Сиҳат-саломатлик йили" дастури бўйича ҳам бир қатор ишлар амалга оширилган, — дейди суҳбатимизга қўшилган директорнинг маънавият ва маърифат ишлари бўйича муовини Маҳадинова, — жумладан, "Соғлом турмуш тарзи фалсафаси", "Гиёҳвандликнинг олдини олиш ва унинг зарарли оқибатлари", "Она соғлиғини сақлаш ва соғлом фарзанд туғилиши" каби мавзуларда тарғибот ишлари, давра суҳбатлари ўтказилган.

Коллежда ташкил этилган "Эъзоз" клуби аъзолари кекса мураббийларнинг ҳолидан хабар олиб уларнинг дуосини олишмоқда.

"Увайсий издошлари" клуби аъзолари азим шаҳарнинг ёзувчи ва шоирлари билан шеърхонлик кечаларини мунтазам уюштириб бориши аждодларимиз меросига бўлган меҳр-оқибатдан далолатдир. Талабалар билан шаҳардаги қутлуғ қадамжолардан Регистон ансамбли, Шоҳи Зинда, Ал-Мотурудий, Имом ал-Бухорий, Маҳдуми Аъзам, Хўжа Аҳрори Валий масжиду-мажмуаларига зиёрат уюштириш одат тусига кирган.

Коллежда спорт ишлари ҳам ривожланган. Масалан "Баркамол авлод" мусобақаларида сузиш бўйича 2-босқич талабаси Нигина Чўлпонова фахрли ўринни, 1-босқич талабаси Сетора Нурманова эса камондан ўқ отиш бўйича биринчиликни олишди.

Таълим даргоҳида санъат соҳасидаги ишлар айниқса мақтовга лойиқ. "Ўзбекистон қўшиқ байрами" кўрик танловида коллежнинг "Хумор" дастаси вилоят босқичида "Гран-при" ўрнини эгаллаб, Республика танловида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, таълим даргоҳида мустақил Ватанимизнинг ёш авлодни ҳар томонлама мукаммал, етук мутахассис этиб тарбиялашда, мустақиллигимиз тамойилларини юксак қадрлайдиган, мустаҳкамлайдиган кадрлар тайёрлашда катта ишлар олиб борилмоқда. Бу борада Президентимиз Ислом Каримовнинг қуйидаги сўзларини эсламоқ жоиздир: "Биз фарзандларимизнинг баркамол руҳий дунёси учун, уларнинг маънавий, ахлоқий жиҳатдан етук, жисмонан соғлом бўлиши учун доимо қайғуришимиз, курашмоғимиз зарур".

Олим ҲАКИМОВ,
"Адолат" мухбири

МАҲОРАТ МАКТАБИ

Пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» сув спорти саройида 1990-1993 йилларда туғилган қизлар ўртасида синхрон сузиш бўйича республика биринчилиги ўтказилди. Унда мамлакатимизнинг саккиз вилояти, Тошкент шаҳри ва Қорақалпоғистон Республикасидан келган саксон нафарга яқин қатнашчи соло, дуэт ва гуруҳ дастурлари бўйича ўз маҳоратларини намойиш этди.

— Кейинги йилларда ушбу спорт тури бўйича мусобақалар кўпайганлиги вилоятларда ҳам синхрон сузишга қизиқишни оширди, — дейди Фарғона вилояти синхрон сузиш федерацияси масъул котиби Ойгул Дўрмонова. — Ҳозир Фарғонадаги «Дельфин» ҳамда «Нефтчи» сув ҳавзаларида ўнлаб умидли қизларимиз синхрон сузиш машғулотларида қатнашяптилар. Бир пайтлар республика миқёсидаги мусобақаларда фақат пойтахтликлар шоҳсупага кўтарилишган бўлса, эндиликда бу «анъана»га чек қўйилди. Ҳозирда фарғоналик қизлар нафақат Ўзбекистон чемпионати ва биринчиликларида, балки халқаро мусобақаларда ҳам ўзларини кўрсатишмоқда. Масалан, шогирдим Надежда Кушвидни ҳақиқий сув париси, деб таърифласа арзийди. У мамлакат терма жамоаси таркибидан муқим жой олган. Надя яқинда Бангкокда ўтган Таиланд очиқ чемпионатида бронза медалига сазовор бўлиб, мутахассислар ишончини оқлади. Шунингдек, Ўзбекистон чемпионатининг гуруҳ дастури баҳсларида қизларимиз биринчи маротаба иккинчи ўринни қўлга киритишди.

Дарҳақиқат, мутахассиснинг фикрида жон бор. Синхрон сузиш мусобақаларида бугун нафақат Тошкент ёки Фарғона вакиллари, балки бошқа вилоятлар қизлари ҳам муносиб натижаларни қайд этишди. Бир неча йил бурун малакали мураббийлар етишмаслигидан нолиб юрган Сирдарё, Жиззах, Хоразм вилоятлари ва Қорақалпоғистон вакилларининг чиқишларини кўриб, бугун ишонгингиз келмайди. Чунки улар мусобақада муносиб иштирок этиб, барчада илиқ таассурот қолдиришди. Бу эса жойларда синхрон сузиш спорт турини ривожлантириш борасида катта ишлар амалга оширилаётганлигидан дарак бериб турибди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Синхрон сузиш федерацияси, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳамкорлигида уюштирилган ушбу биринчилик ҳам умидли спортчиларимиз учун яна бир маҳорат мактаби вазифасини ўтаганлиги шубҳасиз.

ЁЗНИ КАМОЛОТ БИЛАН

Тошкент ахборот технологиялари университетида "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракатининг "Ёзни—камолот билан" лойиҳаси доирасида компьютер саводхонлигини ошириш ўқув курслари ташкил этилди.

Тошкент ахборот технологиялари университети қошидаги аёллар ўқув маркази базасида ташкил этилган компьютер саводхонлигини ошириш ўқув марказида 40 кун давомида пойтахтнинг Юнусобод тумани маҳаллаларидан танлаб олинган мактаб ўқувчилари бепул таълим олишади. Ҳозирда махсус жадвал асосида 80 нафардан зиёд ўқувчи мазкур курсда таҳсил олмоқда.

Мазкур ўқув курси ёзги таътил пайтида ўқувчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ва фойдали ўтказишга кўмаклашиш мақсадида ташкил этилди. Болаларга компьютер саводхонлиги бўйича сабоқларни университет талабалари беришмоқда.

"Туркистон-пресс"

Спорт оламида

Шу кунларда Москва вилоятида МДҲ ва Болтиқбўйи давлатлари ёшларининг халқаро спорт ўйинлари давом этмоқда. Қатнашчилар спортнинг ўн тўрт тури бўйича ўзаро баҳс юритишяпти. Мазкур нуфузли мусобақада вакилларимиз ўн битта спорт тури бўйича ғолиблик учун курашмоқдалар.

ЁШЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТЛИ ҚАТНАШМОҚДА

Ҳозиргача дастурдан жой олган стол тенниси, сузиш, эркин кураш, самбо турлари бўйича ғолиб ва совриндорлар номи маълум бўлди. Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлигидан олинган маълумотларга қараганда, мусобақаларда мамлакатимиз ёшлари ҳам муваффақиятли иштирок этишмоқда. Самбо бўйича уюштирилган беллашувларда вакилларимиздан Қодир Султонов (48 кг.), Дилмурод Мавлонов (74 кг.) олтин, Озод Пардаев (57 кг.) бронза медалларига сазовор бўлди. Эркин кураш баҳсларида бир йўла уч спортчимиз — Фарҳод Ўразимбетов (55 кг.), Баҳром Эрматов (60 кг.), Заур Сохиев (84 кг.)лар кумуш медални қўлга киритган бўлишса, қизлар ўртасида Айнура Ортиқбоева (50 кг.) шоҳсупанинг учинчи поғонасига кўтарилди. Юнон-рум кураши беллашувларида ҳам полвонларимиз муваффақиятли қатнашдилар. Курашчиларимиздан Шерали Шодмонов (50 кг.) олтин, Рустам Синдоров (74 кг.) бронза медалига сазовор бўлди. Худди шунингдек, сузиш мусобақасида Даниэл Бугаков ҳамда стол тенниси бўйича ўтказилган жамоавий баҳсларда ёшларимиз бронза медали билан тақдирландилар.

Бошқа турлар бўйича беллашувлар давом этмоқда. Халқаро спорт ўйинлари 26 июнь куни ниҳоясига етади.

Озода ҲАЗРАТҚУЛОВА

ГИЁҲВАНДЛИК — УМР ЗАВОЛИ

"Бунёдкор ёшлар" телеклубида 26 июнь — халқаро гиёҳвандликка қарши кураш куни муносабати билан "Гиёҳвандлик умр заволи" мавзуида тадбир ўтказилди.

Маълумки, бугунги кунда гиёҳвандлик иллати нафақат бир давлат ёки мамлакат балки бутун жамиятнинг муаммосига айланаётгани долзарб муаммодир. Сўнгги беш йил ичида МДҲ давлатларида гиёҳвандликка чалинганлар сони 3,5 бароварга ошган. Мутахассисларнинг фикрича, агар бу касалликнинг олди олинмаса келажакда гиёҳвандларнинг сони 3 миллионга етиши мумкин.

"Аср вабоси" дея ном олган мазкур иллатга бағишланган тадбирга пойтахтнинг Собир Раҳимов, Шайхонтоҳур ҳамда Чилонзор туманларидан ёшлар таклиф этилган. Бу галги тадбирга айнан гиёҳвандликка чалинган ва бугунги кунда ундан фориғ бўлган ёшлар ҳам таклиф этилганки, бу ўз навбатида ёшларга ибрат вазифасини ўтайди.

Тадбирда мамлакатимизда 20 мингга яқин гиёҳвандлар рўйхатга олинганлиги жуда аянчли ҳол эканлиги таъкидланди. Шунингдек, мазкур иллатнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш мақсадида шундай тадбирларни ўтказиш мақсадга мувофиқлиги эътироф этилди.

Йиғилиш қатнашчиларига гиёҳвандликнинг салбий оқибатлари ҳақидаги видеофильмлар намойиш этилди.

Алоуддин ҒАФФОРОВ

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва "Адолат" газетаси ижодий жамоаси партия Сиёсий Кенгаши Раёсати аъзоси, газета Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи Рустам Аҳмадалиевга укаси

Равшан Зухриддинович АҲМАДАЛИЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этиб,ҳамдарлик билдиради.

"Каттақўрғон ҳақиқати" газетаси таҳририяти ижодий жамоаси ҳамкасбимиз, "Адолат" газетаси Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи Рустам Аҳмадалиевга укаси

Равшан Зухриддинович АҲМАДАЛИЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдириб, таъзия изҳор этади.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Бобоқул ТОШЕВ, Рустам АЗИМОВ, Турғун ЭРГАШЕВ, Ўткир ЖЎРАЕВ, Бобокатта ШОДИЕВ, Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ

МАНЗИЛИМИЗ:
700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
телефонлар:
Қабулхона-136-53-14.
Факс: (8.371) 133-41-89.
Сиёсат ва партия ҳаёти — 136-55-96.
Хатлар бўлими — 136-55-64.
Маънавият, адабиёт ва санъат-136-55-64

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигидан 016 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Адади — 1925. Буюртма Г— 500. Ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Саҳифаловчи — Фарҳод ХЎЖАНАЗАРОВ

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти — 20.00
Босишга топширилди —

• Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. • Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. • «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.
t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. • Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. • Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди. 2 3 4 5 6